

**Školní družina při ZŠ, Trutnov,
Komenského 399**

**Školní vzdělávací program
(ŠVP)**

**Markéta Brádlarová DiS.
vedoucí vychovatelka**

Osnova ŠVP :

1. Úvod a filosofie ŠD

2. Charakteristika ŠD

- Věcné a organizační podmínky
- Sociální prostředí (personální podmínky, rodiče, děti,)

3. Obsah vzdělávání

- Neformální kurikulum /průběh vzdělávání/
- Formální kurikulum /průběh vzdělávání/
- Tématický celek
- Třídní vzdělávací programy

4. Evaluace

- Evaluace /zhodnocení / ŠVP a zpětná vazba (Školní vzdělávací program)
- Evaluace /zhodnocení/ TVP (Třídní vzdělávací programy) a zpětná vazba

5. Přílohy ŠVP

- Roční plán
- Řád školní družiny
- Výroční zpráva
- TVP

1. Úvod

Školní vzdělávací programy (ŠVP) podle nichž se uskutečňuje vzdělávání na jednotlivých školách, si vytváří každá škola podle zásad stanovených v příslušném RVP (*rámcově vzdělávacím programu*). RVP vymezuje hlavní požadavky, podmínky a pravidla pro vzdělávání dětí a to i v mimoškolním zařízení jako je školní družina. Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (*školský zákon*). ŠVP je povinnou školní dokumentací od 1.9. 2007 .

Náš ŠVP bude směrodatný pro vypracování jednotlivých TVP (*třídních vzdělávacích plánů*), které se stanou nedílnou součástí ŠVP pro ŠD (*školní družinu*) při ZŠ, Trutnov, Komenského 399.

Filosofie naší ŠD:

Zájmové vzdělávání ve ŠD naplňuje svými prostředky obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem . Rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé děti cestou přirozené výchovy, rozvíjet jejich učení a poznání, vytvářet pocit životní pohody, souladu a harmonie, osvojení hodnot na nichž je založena vlastní společnost, získání vlastní samostatnosti, položit základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmu a potřeb. **Základem je hra a vytváření vstřícného estetického prostředí, které má vliv na pohodu všech, jichž se to týká.** Dětem se specifickými potřebami je věnována zvláštní péče. S dětmi zdravotně oslabenými posilujeme dechovými cvičeními a do běžného cvičení zařazujeme prvky jógy. Děti, které mají vadu řeči pracují s logopedkou, která navštěvuje jednou týdně naší školní družinu. Pro rozvoj talentovaných jedinců nabízí ŠD další doplňkové aktivity v oblasti jejich zájmů (*kroužky – Keramika, Šikovné ručičky, Flétnička, Francouzština, dramatický kroužek*). Témata ze **Školního vzdělávacího programu** zpracovávají vychovatelky v **TVP do podtémat** (*viz. příloha*). Pro naši ŠD je důležitou složkou hra, která je založena na základě zážitků účastníka a navozuje kladné emoce. I nadále budeme úzce spolupracovat se školní knihovnou (*akce školní knihovny, besedy, soutěže atd.*)

Časový plán:

Náš časový plán je tvořen bez vyznačených ročníků a je určen pro celý vzdělávací cyklus (*5 let*). Během této doby se bude náš ŠVP postupně doplňovat a obnovovat, aby nedocházelo k opakování jednotlivých témat. Pro děti s SPU budou jednotlivá témata upravena tak, aby odpovídala jejich individuálním schopnostem.

Cíle vzdělávání:

- Všestranně rozvinutý harmonický člověk
- Podpora tělesného rozvoje a zdraví, osobní spokojenosti a pohody dětí
- Osvojení základů hodnot na nichž je založena naše společnost
- Motivace k dalšímu poznávání a učení
- Osobní samostatnost a schopnost projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

2. Charakteristika ŠD

Naše školní družina (*dále jen ŠD*) je součástí ZŠ Komenského 399 v Trutnově, nachází se v městě Trutnov, v jeho jihozápadním okraji. Blízko školní družiny je významná křižovatka silnic první třídy směrem na Hradec Králové a Jičín. Vzdálenost od centra města je cca 10 minut pěší chůze. Stejnou dobu trvá cesta na autobusové a vlakové nádraží. Školní družina je posazena v celkově klidném a ekologicky výhodném místě. Nachází se v 1. patře přilehlé budovy školy, kde vyvíjí činnost pět oddělení. Zájmové útvary jakožto součástí školní družiny jsou keramický kroužek, dramatický kroužek, výtvarný kroužek (*Šikovné ručičky*), hudební (*Flétnička*), jazykový (*Francouzština*). Příspěvek na částečnou úhradu neinvestičních nákladů činí na žáka 500 Kč za půl roku. Činnost ŠD je zajišťována v pracovních dnech v době od 6:00 do 8:00 h (9:00 h) a od 11:40 do 17:00 hodin.

Stavebně-technická charakteristika družiny:

Do roku 1999 základní škola značně technicky zchátrala a nevyhovovala prakticky žádným stavebně-technickým a hygienickým parametrům. Právě v tomto roce byla zahájena kompletní rekonstrukce včetně dostaveb. Celková rekonstrukce byla dokončena v roce 2003. Budova školní družiny a jídelny byla také rozšířena o půdní vestavbu, kde se nachází oddělení družiny a tři učebny speciálních tříd. Školní kuchyně byla

rozšířena tak, aby splňovala náročné hygienické normy, **bohužel však na úkor prostoru pro školní družinu, která musí pro svoji činnost využívat prostor běžných učeben.** Ústředním prvkem naší školní družiny je krásná a rozlehlá zahrada doplňovaná o nové zahradní prvky. Ve školním roce 2005 / 2006 jsme na základě sponzorských darů trutnovských firem mohli rozšířit víceúčelové dětské hřiště o nové prvky – sestavy domečků s průlezem, altánek, stoly na stolní tenis, kreslicí venkovní tabule.

Personální podmínky ŠD:

Personálně je provoz ŠD zabezpečen pěti vychovatelkami, které svým vzděláním splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené vyhláškou MŠMT ČR. ŠD zajišťuje jedna vedoucí vychovatelka a čtyři vychovatelky. Průběžně, dle potřeby a zájmu si doplňují odbornost samostudiem a účastí na odborných seminářích. Veškeré připomínky řešíme na metodických sdruženích nebo na pedagogických radách. Rozsah přímé výchovné činnosti všech pedagogických pracovníků školní družiny odpovídá nařízení vlády, kterým se stanoví míra vyučovací povinnosti učitelů a míra povinnosti výchovné práce ostatních pedagogických pracovníků ve školství.

Podmínky pro přijímání dětí :

- zápis dětí do ŠD probíhá na základě zápisního lístku (záznam o odchodu dítěte ze školní družiny - v kolik hodin odchází, zda samo nebo v doprovodu), telefonní číslo rodičů a zdravotní stav dítěte
- přijímány jsou zpravidla děti od 6 do 10 let
- o přijetí a zařazení nebo vyřazení dítěte do ŠD rozhoduje ředitel školy
- rodiče mohou dítě zařadit na ranní i odpolední pobyt ve ŠD
- správní řízení ohledně osvobození od úplaty
- prostudování řádu ŠD

Sociální prostředí:

Pro výchovně vzdělávací a zájmovou činnost školní družiny je určeno celkem deset místností, z nichž pět jsou kmenové učebny, dále pak kuchyňka určená pro pracovní činnost a zájmový blok, pro tělesnou výchovu (*tělocvična, hala, gymnastická tělocvična*), počítačová učebna, další místností je školní knihovna, kmenová učebna s televizí a videem slouží jako společenská místnost a herna, dále pak hudebna slouží pro hudební výchovu.

Děti mohou dále využívat relaxační koutek (ping-pong, skákací panák), který je zřízen v rozšířené části prostorné chodby, k dispozici mají i moderní sociální zařízení. V případě pěkného počasí školní družina ke své činnosti využívá i zahradu, dětské hřiště školní družiny a prostorný sportovní areál za školou.

Všechny prostory ŠD jsou vybaveny novým standardním žákovským nábytkem, nechybí koberce. ŠD má pro svou činnost přiměřené vybavení (*hry, hračky, stavebnice, pomůcky k výtvarné, hudební, tělesné a pracovní činnosti*), jehož uložení ve skříňkách umožňuje sebeobslužnost dětí. Estetická výzdoba samostatných prostor ŠD je velmi podnětná, aktuální a pro děti přitažlivá, neboť vkusným způsobem uplatňuje i práce žáků školy.

Režim školní družiny je celkově vyvážený, zohledňuje klidovou činnost i dostatečný pobyt venku, respektovány jsou zásady psychohygieny. Časové rozvržení a uspořádání činností ve školní družině se řídí požadavky psychohygieny. Je takové, aby podporovalo zdravý tělesný, duševní a sociální vývoj dítěte. Vychovatelky ve školní družině působí na děti v době zvýšené únavy z vyučování. V této době se projevuje zvýšená potřeba pohybu jako kompenzace dlouhého sezení při vyučování. Těmto požadavkům je nutné přizpůsobit režim dne ve školní družině. Doba a způsob odpočinku se řídí potřebami dětí. Činnosti zaměřené na pohybovou rekreaci se vyznačují vydatnou pohybovou aktivitou, kterou je nejlépe provádět venku.. V přírodě lze provozovat téměř všechny zájmové činnosti. Pitný režim je zajištěn.

Psychosociální podmínky :

Přístup k dítěti je založen na vstřícném a partnerském vztahu, ve kterém převažuje důvěra a náklonnost. K dětem přistupujeme jako k jedinečným a neopakovatelným bytostem, které mají právo být samy sebou. Musí být přijímány i pokud nenaplní představy dospělých. Ve školní družině musí být vytvořeno prostředí duševní pohody pro všechny děti, nesmí být prostor pro strach a stres. Zvláštní pozornost je třeba věnovat rozvoji individuálních schopností každého dítěte. Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. V didakticky cílené činnosti je plněn konkrétní vzdělávací cíl formou záměrného i spontánního učení. Toto učení je založeno na aktivní účasti dítěte, smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení, zpravidla ve skupinách a individuálně. Preferovány jsou hravé a tvořivé činnosti.

Šanci musí dostat všechny děti bez rozdílu (ze sociálně znevýhodněného prostředí, nadané děti, děti se zvláštními vzdělávacími potřebami). Dětem se specifickými potřebami je věnována zvláštní péče. S dětmi zdravotně oslabenými posilujeme dechovými cvičeními a do běžného cvičení zařazujeme prvky jógy. Děti, které mají vadu řeči pracují s logopedkou, která navštěvuje jednou týdně naší školní družinu. Pro rozvoj talentovaných jedinců nabízí ŠD další doplňkové aktivity v oblasti jejich zájmů (*kroužky – Keramika, Šikovné ručičky, Flétnička, Francouzština, dramatický kroužek*). Jedině za těchto podmínek vytvoříme pro děti prostor k tomu, aby měly možnost se projevit, spolurozhodovat, ale i souhlasit nebo oponovat. Používáme styl takového vedení dětí, který v nich podporuje touhu po poznání, spoluúčast a samostatné rozhodování.

Podporujeme také prosociální chování */prosociální chování se vyznačuje skutky a činy vykonané ve prospěch druhého bez očekávání odměny - materiální, sociální/* a neformální vztahy mezi dětmi, volnost a osobní svobodu, zaměřujeme se na prevenci šikany a společensko- patologických jevů (*kouření, alkohol, drogy, sexuální zneužívání a týrání dětí, krádeže, lhaní...*). Budeme také dodržovat nezbytnou míru omezení, vyplývající z nutnosti dodržovat při formálním vzdělávání určitý řád. Mezi záměry vzdělávání patří u nás také nadstandardní aktivity ŠD (sauna, vířivka, výlety, návštěvy divadel, společné akce s rodiči, víkendové spaní ve ŠD, vystoupení a prezentace práce kroužků).

Plánování :

Zvolená výchovně vzdělávací činnost ŠD vychází z konkrétních místních podmínek a koresponduje s realizovaným školním vzdělávacím programem ZŠ, Trutnov, Komenského 399. Činnost ŠD se řídí třídními plány a dále pak ročním plánem, které jsou zpracovávány ve spolupráci s dětmi a v dostatečném časovém předstihu vyvěšeny na nástěnkách.

Organizování :

Dle organizačního řádu řídí činnost školní družiny vedoucí vychovatelka, která je podřízena řediteli školy nebo pověřenému zástupci, zodpovídá za provoz a plynulý chod ŠD a je nadřízená čtyř vychovatelek. Vedoucí vychovatelka ŠD se pravidelně zúčastňuje pedagogických rad a provozních porad pracovníků školy, spolupracuje s učiteli. Kompetence vedoucí vychovatelky i čtyř vychovatelek jsou zřetelně vymezeny.

Vnitřní řád školní družiny je součástí školního řádu, je funkční, dává dostatečný rámec pro provoz. Jeho platné znění je zpřístupněno rodičům, dětem ŠD i jejich zákonným zástupcům prostřednictvím nástěnky umístěné v prostorách školní družiny a prostřednictvím internetových stránek školní družiny. Povinná dokumentace ŠD (*základní údaje o dětech / zápisní lístek/, přehled výchovně vzdělávací práce, docházkový sešit pro žáky*).

Rozpis služeb vychovatelek odpovídá potřebám výchovně vzdělávací práce a počtu žáků v jednotlivých odděleních.

Spolupráce s rodiči :

Rodičovské sdružení, spolupráce s rodiči, zapojení rodičů do akcí školní družiny, besídky pro rodiče, dny otevřených dveří.

Obsah vzdělávání

Hlavní cíle vzdělávání dle Rámcového vzdělávacího programu pro ŠD:

- Všeestranně rozvinutý harmonický člověk
- Podpora tělesného rozvoje a zdraví, osobní spokojenosti a pohody dětí
- Osvojení základů hodnot na nichž je založena naše společnost
- Motivace k dalšímu poznávání a učení
- Osobní samostatnost a schopnost projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Náš obsah vzdělávání je strukturován do těchto oblastí:

Člověk a jeho svět

Tato mnohotematická oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat, uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní

zkušenosti dětí získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Také je vede k poznávání sebe i svého nejbližšího okolí a postupně je seznamuje s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději.

Učí děti vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, umět je soustředěně pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe je učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se učí věci, jevy a děje pojmenovávat, vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Místo, kde žijeme

Záměrem je u dětí vytvořit ekologické povědomí ve smyslu péče o své okolí. Děti jsou v tomto věku velmi přístupné a zodpovědné, proto je vhodné seznamovat je i s globálními problémy (*např. problémy s odpady*). Děti se učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností. Různé činnosti by měly přirozeným způsobem probudit v dětech kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

Lidé kolem nás

Záměrem je učit děti vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, umět je soustředěně pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe učí děti vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se děti učí věci, jevy a děje pojmenovávat, vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Dále také podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat, a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů. Postupně si osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi.

Lidé a čas

Záměrem je učit se orientovat v dějích a v čase. Poznávat, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učit se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Vycházíme od neznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupně docházíme k nejdůležitějším poznatkům z historie naší země. Podstatou je vyvolat u dětí zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby děti mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

Člověk a jeho zdraví

Záměrem vzdělávacího úsilí v této oblasti je podporovat fyzickou pohodu, zlepšovat tělesnou zdatnost, pohybovou i zdravotní kulturu, podporovat rozvoj pohybových a manipulačních dovedností dětí, učit je sebeobslužným dovednostem, vést děti k zdravým životním návykům a postojům. Podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj intelektu, řeči, jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, jeho sebepojetí, kreativity, sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším vývoji poznávání a učení. Poznávat především člověka a sebe sama jako živou bytost, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávat, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd.

Získávat základní poučení o zdraví, nemocech, návykových látkách, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v četných životních situacích, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel (mimořádné události). Uvědomit si, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Pozorovat názorné modely, hrát určené role a řešit modelové situace, které upevní jejich konkrétní

dovednosti a rozhodovací návyky, a na jejich základě dochází k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Besedy zaměřené na prevenci sociálně-patologických jevů (*šikana, drogy, alkohol, kouření, krádeže, lhaní, týrání, sex.zneužívání dětí..*)

Člověk a společnost - Umění a kultura

Záměrem v oblasti sociálně-kulturní je uvést dítě do společenství ostatních lidí, do života v lidské společnosti, do světa kultury a umění, pomoci dětem osvojit si potřebné dovednosti, návyky a postoje, přijmout základní všeobecně uznávané společenské, morální a estetické hodnoty a podílet se na utváření společenské pohody.

Člověk a příroda

Záměrem oblasti enviromentální výchovy - */týkající se životního prostředí/* je založit u dítěte povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – globální problémy celosvětového dosahu, vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte i lidí k životnímu prostředí. Poznávat Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávat velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody. Děti jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se děti učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět ke zlepšení životního prostředí.

SHRNUTÍ

Pro ŠD není závazně stanovena struktura ŠVP. Obsahem budou konkrétní činnosti zahrnuté v třídních plánech, které se budou v určitých cyklech doplňovat a obnovovat. Ve všech oblastech ŠVP bude přihlíženo na to, že naši školní družinu navštěvují i děti s SPU / specifické poruchy učení /. Třídní plány se těmto dětem individuálně přizpůsobí. I nadále budeme úzce spolupracovat se školní knihovnou (akce pořádané školní knihovnou, besedy, soutěže atd.)

Pro vzdělávání v naší ŠD jsou považovány za klíčové tyto kompetence / soubor oprávnění a povinností, které jsou svěřeny určitému subjektu /

- 1. kompetence k učení**
- 2. kompetence k řešení problémů**
- 3. kompetence komunikativní**
- 4. kompetence sociální a personální**
- 5. kompetence činnostní a občanské**

Oblast přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- danou vědomost uplatnit v praxi a osvojit si ji k učení, k řešení problémů
- soustředěně pozorovat, zkoumat, všímat si souvislostí, experimentovat a užívat při tom jednoduchých pojmů
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody, techniky, která dítě obklopuje
- objevování nových skutečností, k radosti a uspokojení z objevování a dosaženého výsledku
- utváření pracovních návyků v jednoduchém samostatném i týmovém experimentování
- orientaci ve světě informací, k zvládnutí základních způsobů jejich získávání, zpracování a používání
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci v běžných i méně běžných situacích
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k samostatnosti v projevech a názorech

- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- rozvíjení a přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví i bezpečnosti a zdraví i bezpečnosti jiných

1. kompetence k učení (očekávané kompetence dítěte)

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, získané znalosti dává do souvislostí, experimentuje, a užívá přitom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- orientuje se v řádu a v dění prostředí, ve kterém žije
- klade si otázky a zároveň hledá odpovědi, aktivně si všímá co se okolo něho děje
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody a techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění prostředí, ve kterém žije
- chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, je zvědavé
- poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- s chutí se učí nejen spontánně ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje
- započatou práci dokončí, dovede postupovat dle pokynů a instrukcí, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, umí kriticky zhodnotit své výkony a pokroky, oceňovat výkony druhých i přijímat svoje prohry
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, dělá vše s nadšením a radostí

2. kompetence k řešení problémů (očekávané kompetence dítěte)

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí
- pochopí problém a hledá různé varianty řešení, hledá určité znaky
- přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (*vedoucí k cíli*), a řešení, která funkční nejsou – dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických postupů
- uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, vymýšlí nová řešení problémů a situací
- má vlastní nápady, využívá při tom dosavadních zkušeností, představivosti a fantazie
- řeší problémy na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně na základě nápodoby nebo opakování, náročnější s oporou a pomocí dospělého
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch ale i za snahu

3. komunikační kompetence (očekávané kompetence dítěte)

- ovládá řeč, hovoří vhodně ve větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a zapojí se do diskuse
- dovede využít informativní i komunikační prostředky, se kterými se běžně setkává – (*knihy, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon...*)
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a bez ostychu s dětmi i dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky –(*řečovými, gesty, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.*)
- ví, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit

4. sociální a personální kompetence (očekávané kompetence dítěte)

- samostatně rozhoduje o svých činnostech
- umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej

- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- spolupodílí se na společných rozhodnutích
- přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí, že vzniklé konflikty se lépe řeší dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
- dětským způsobem projevuje citlivost, ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu, lhostejnost
- při setkání s neznámými nebo v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní návyky a pravidla společenského chování, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

5.činnostní a občanské kompetence (očekávané kompetence dítěte)

- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- má smysl pro povinnost ve hře, při práci, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce a úsilí druhých
- chápe, že se může o tom co udělá rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- vnímá nespravedlnost, agresi, šikanu, dbá na své zdraví a zdraví ostatních
- respektuje a chrání tradice, kulturu i přírodu

Využívání počítačové učebny

Nestandardní metody využívání počítačů ve vzdělávání ŠD, bude používáno v souladu s potřebou poskytovat dítěti elementární základy pro život v informační společnosti, v souvislosti s velkým nárůstem informací a změn s nutností rozvíjet schopnost dítěte přizpůsobovat se, efektivně komunikovat, učit se spolupracovat a podílet se na společných činnostech a rozhodnutích.

Využívány budou zejména vzdělávací programy a hry určené dětem, seznámení s družinovými a školními internetovými stránkami, vyhledávání informací, které se budou vztahovat k probíranému tématu ve ŠD. Děti budou vedeny k dodržování základních psychohygienických podmínek při práci na PC a to zejména v oblasti časové přiměřenosti a správných návyků sezení u PC. Programy budou využívány tak, aby korespondovaly s potřebou podpořit v dětech vznik základních kompetencí při řízeném, ale i spontánním učení.

Součástí ŠVP jsou okruhy s těmito dílčími cíli:

Tělesná zdatnost

1. **Rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky**
 1. napodobování jednoduchých pohybů
 2. zvládat napodobení složitějších pohybů
 3. při cvičení využívat relaxačních cvičení
 4. ovládat dýchání nosem i ústy
 5. zvládat základní pohybové dovednosti
 6. procvičování odvahy a obratnosti při cvičení na nářadí
 7. postupně zvládat zdravotní cviky, ovládat dechové svalstvo
 8. zvládat provádění zdravotních cviků (krajní polohy)
 9. zvládání chůze v prostoru i mezi překážkami se správným držením těla
 10. zvládat chůzi se správným držením těla, orientace v prostoru
 11. zvládání překážek ležením s různými obměnami
 12. bezpečně manipulovat s míčem (hod, koulení, podávání ...)
 13. prstové držení míče, koordinace těla při hodu
 14. seznamovat s technikou hodu horním obloukem (prstové držení), zaměřování hodu na cíl

15. házení - správný náprah a mrštění paže, úchop míče
 16. zvládání základních pohybových dovedností (zvládání překážek, házení, koulení, chytání míče, lezení)
 17. cvičení s náčiním
 18. dbát na správné držení těla
 19. zvládat chůzi s orientací v prostoru, po zvýšené ploše
 20. zvládat chůzi s napřímeným držením těla, obměny chůze
 21. zvládat různé druhy skoků, poskoků
 22. zvládání koordinace pohybu při poskocích a skocích
 23. koordinované využití dynamické síly nohou a zapojení celého těla - skok vpřed, vzad
 24. koordinovat sílu nohou při provádění poskoků, skoků
 25. obměny lezení, zdolávání překážek lezením (rozvoj obratnosti a odvahy)
 26. nácvik rovnováhy
 27. rozvíjet dovednost při zvládání rovnováhy
 28. vést děti ke správnému technickému provádění běhu, orientace v prostoru
 29. technicky správně zvládat běh s pravidelným dýcháním
 30. běh ve sněhu
 31. procvičování hudebně pohybového projevu (taneční prvky, cval, poskoky, uplatnění v dětských tanečkách a pohybových hrách)
 32. pohybově vyjadřovat melodii, rytmus
 33. napodobit jednoduchý pohyb, vyjádřit melodii pohybem
 34. vést k zvládání tanečních prvků (cval, poskočný krok ...)
 35. při pracovních činnostech procvičovat jemnou motoriku (stříhání, lepení, trhání), uvolňování zápěstí
 36. rozvoj hmatového vnímání
 37. grafomotorická cvičení
 38. zařazování uvolňovacích cviků
 39. koordinace zraku a ruky
 40. správný úchop tužky
 41. mačkáním vytvářet kouli (papír, sněh)
 42. správné držení výtvarného materiálu
 43. bezpečně a správně zacházet s nůžkami
 44. práce s nůžkami
 45. při konstr. činnostech a sebeobsluze rozvíjet jemnou motoriku a uvolňování zápěstí
 46. navlékáním korálek a předmětů procv. jemnou motoriku, upevňování znalostí barev, počtu
 47. psychomotorické hry - smyslové
 48. míčové hry
2. **Rozvoj a užívání všech smyslů**
1. využívání všech smyslů při seznamování se s okolním prostředím
 2. rozvíjení a prohlubování sluchového vnímání (rozlišování zvuků, tónů)
 3. procvičování sluchového vnímání
 4. postupné rozlišování a určování různých zvuků
 5. seznámení se smysly (zrak ...)
 6. pomocí zrakového vnímání určovat vlastnosti předmětů
 7. zrakovým vnímáním sledovat cesty
 8. koordinace zraku a hmatu (sestavovat skupiny dle předlohy, podle vlastní fantazie)
 9. zařazovat hry založené na sluchovém a zrakovém vnímání
 10. rozvíjení čichového vnímání
 11. rozlišování a určování chutí (vůně)
 12. zrakové rozlišování předmětů a jejich vlastností
 13. rozpoznávání chutí (sladká, kyselá, slaná)
 14. rozvoj hmatového vnímání (různé povrchy předmětů)
 15. hmatovým vnímáním rozlišovat tvar a rozměr předmětů
 16. využití poznatků o materiálech a druzh povrchů při pohybových a didaktických hrách
 17. manipulace s předměty, vytváření skupin na základě dané vlastnosti
 18. analyticko syntetická cvičení
 19. podporovat rozvoj a kultivaci mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání
 20. celkový obraz o těle - pojmenování jednotliv. částí, funkce
 21. nenásilnou formou objasňovat dětem, jak přichází na svět
 22. rozeznávání charakteristických částí - měkké, tvrdé, pohyblivé ...

23. seznamovat se s funkcí některých orgánů
 24. uvědomovat si odlišnosti lidského těla (dítě, dospělý ...)
 25. seznamovat s potřebami lidského těla
 26. při provádění zdravotních cviků ovládat dechové svalstvo
 27. zvládání překážek různými způsoby
 28. při cvičení ve zvýšených polohách odstraňovat dětský strach
 29. bezpečně se pohybovat v prostoru při hrách během
 30. při konstruktivních činnostech procvičovat jemnou motoriku
 31. uvolňování zápěstí při výt. činnostech
 32. graficky znázorňovat zvuky (déšť, vítr ...)
 33. graficky znázorňovat pohyb
 34. grafické znázorňování délky zvuků a tónů
 35. využívání všech smyslů při seznamování se s hudebními nástroji
 36. rozlišovat zvuky hudebních nástrojů
 37. poslech zvuků předjarní přírody
 38. rozlišování jednotlivých. zvuků
 39. hudebně pohybové činnosti
 40. psychomotorické hry
 41. zařazování smyslových činností a her
3. **Rozvoj psychické a fyzické zdatnosti**
1. podporování dětí ve snaze pečovat sám o sebe (sebeobsluha, hyg. návyky)
 2. zvládat základy sebeobsluhy (tkaničky, drobné knoflíky ...)
 3. uplatňovat preventivní základní hygienické i zdravotní návyky
 4. zvládání jednoduchých zadaných pracovních úkonů
 5. podporovat a rozvíjet snahu dítěte při samostatnosti
 6. vést k sebekontrolě a sebeovládání
 7. pomáhat při snaze plnění jednoduchých zadaných úkolů (úklid hraček, atd.)
 8. rozvíjení vztahu dítěte k vlastní osobě (samostatnost, sebeuvědomování)
 9. pěstování a rozvíjení kulturních návyků a vztahů
 10. během různých činností podporovat rozvoj estetického vnímání
 11. při hrách rozvíjet zrakovou orientaci v prostoru
 12. pomáhat dětem při zvládání zadaných pracovních úkolů (pracovních, výtvarných, pohybových)
 13. zařazování pohybových her (dodržování pravidel, dbát na bezpečnost svoji i kamarádů)
 14. zapojovat i méně aktivní a odvážné děti do pohybových aktivit
 15. zapojování dětí do společných činností
 16. rozvoj kladných prožitků během různých činností
 17. podpora dětského přátelství
 18. poskytovat dětem dostatek pohybu dopr. hudbou
 19. dramatizace příběhu
 20. pomoc při objasňování obsahu určitých slov
 21. při nahodilých konfliktech dokázat zhodnotit své jednání
 22. vést děti k tomu, aby si neubližovaly
 23. rozvíjet kladný vztah ke zvířatům
 24. bezpečné chování na ulici
 25. získávat povědomí co je škodlivé pro zdraví a život
 26. rozlišovat co je pro život zdravé, co potřebujeme k životu a co rostliny a zvířata
 27. zvládání prvků preventivních zdravotních návyků (pitný režim, potřeba jídla ...)
 28. seznamování dětí s hudebními a hudebně pohybovými hrami a činnostmi
 29. zvládání cvičení s náčiním a na tv. nářadí
 30. podporovat rozvoj kladných prožitků během různých činností
 31. zvládání jednoduchých pracovních úkonů (úklid ...)
 32. zvládání cvičení na nářadí
 33. odstraňování strachu z vyšších poloh
 34. při hrách i pohybových dokázat zaujmou vedoucí roli
 35. podřizovat se pravidlům závodivých her ...
4. **Osvojení si přiměřených praktických dovedností**
1. péče o tělesnou čistotu a zdraví, uvědomování si nebezpečí, předměty související s osobní hygienou (fce a použití)
 2. osvojování návyků spojených s péčí o čistotu těla
 3. seznamování s péčí o tělesnou čistotu a zdraví

4. upozorňovat na důležitost tělesné čistoty
 5. pojmenovat předměty související s osobní hygienou
 6. samostatně si počínat v oblasti sebeobsluhy, péči o své tělo
 7. osvojení si dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí, vytváření zdravých životních návyků a postojů
 8. na vhodných příkladech vysvětlovat co je zdravé a co není
 9. dbát na bezpečnost svého počínání - nesahat na cizí zvířata
 10. odstraňovat strach z nezvyklých poloh a výšek
 11. dodržovat bezpečnost při cvičení ve vyšších polohách
 12. zvládat chůzi, běh po nerovném terénu
 13. uvědomovat si možnost úrazu při pohybu na nerovném terénu
 14. upozorňovat na nebezpečí možného zranění částí těla při hrových činnostech
 15. rozvoj dovedností pracovat s nůžkami, ovládat různé výt. techniky, práce s papírem, lepidlem
 16. dodržovat bezpečnost při různých činnostech
 17. při zacházení s knihou rozvíjet jemnou motoriku (obracení stránek ...)
 18. rozvíjet samostatnost při sebeobsluze
 19. zvládat jednoduchý pohyb, přizpůsobovat jej podle slovního i názorného pokynu
 20. upozorňování na možnosti úrazu při činnostech
 21. posilovat schopnost dbát na své zdraví a bezpečí
 22. zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
 23. používat samostatně příbor
 24. vyjmenovat části hlavy
 25. znát i některé ostatní části těla
 26. výtvarně vyjádřit lidskou postavu
 27. zdokonalovat se ve zdravotní prevenci
5. **Osvojení si dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí**
1. zásady zdravé výživy
 2. zdravá výživa (význam vitamínů)
 3. vést k rozvíjení povědomí o důležitosti zákl. hygienických a preventivních návyků (přijímání potravy a tekutin)
 4. prvky zdravé výživy (ne vše co je dobré, je zdravé)
 5. upevňování návyků upevňující zdraví
 6. zprostředkovávat povědomí o ochraně zdraví, bezpečí, kde hledat pomoc
 7. rozvíjení dovedností při poskytování první pomoci
 8. protidrogová prevence
 9. moje tělo
 10. seznamovat se s preventivní ochranou zdraví
 11. péče lidské tělo - hygienické návyky
 12. seznamovat se s preventivní ochranou zdraví
 13. ochrana zdraví, péče o jednotlivé orgány (funkce orgánů)
 14. potřeby lidského těla (teplo, chladno, únava, žízeň), souvislosti s roční dobou
 15. rozlišovat části těla, pojmenovat je
 16. znát základní životně důležité funkce těl. orgánů - využití literatury, obrázků
 17. ekologie
 18. ekologie – vědomě chránit přírodu a pomáhat jí
 19. znát význam přírody pro lidi a lidský život
 20. vést k ochraně životního prostředí
 21. seznámení se s prací lidí v lese (péče o lesní zvířata)
 22. pěstovat kladný vztah k okolí, přírodě, zvířatům
 23. samostatně pečovat o ptáčky v zimě – krmení
 24. pohybové hry v přírodě
 25. rozdíl mezi lidskou a zvířecí figurou
 26. výtvarně ztvárnit lidskou a zvířecí figuru
 27. znát části lidského těla a jejich funkce
 28. znát části zvířecího těla, uvědomit si odlišnosti od lidského těla
 29. přibližovat základní pravidla zdravotní prevence v souvislosti s počasím, výživou
 30. poslechem různých příběhů získávat povědomí o důležitosti být opatrný na své zdraví - úrazy
 31. využívání liter. příběhů k posílení povědomí o lidském zdraví
 32. prostřednictvím zdravotních cvičení i řízených pohyb. aktivit pěstovat poznatky o prospěšnosti cvičení

33. pěstovat dovednosti poskytnout první pomoc (přivolat dospělé ...)
34. při hrách nabízet hračky tématicky související s lesem, pomáhat rozvíjet hru
35. umožňovat dětem experimentování s dětskými hudebními nástroji
36. poslech produkce dětských písní
37. rozlišovat různé druhy materiálů, slovně označovat vlastnosti povrchů předmětů a věcí
38. rozvíjet schopnost šetrně zacházet s věcmi, předměty ...
39. přiměřeně se oblékat a tím chránit své zdraví
40. vlastní iniciativou se podílet na pohodě prostředí
41. podporovat snahu pomáhat mladším dětem
42. využívat různé situace k osvojování pojmů a poznatků o různých sportech (sezónní činnosti, sporty ...)
43. při různých činnostech dbát na zásady bezpečnosti
44. pantomimickým projevem vyjadřovat různé činnosti (sporty, osobní hygiena ...)
45. při zařazování pohyb. her respektovat přání dětí
46. při cvičení na náradí uplatňovat prvky bezpečného dozoru
47. vést k bezpečnému dodržování pravidel činností a her
48. uvědomovat si důležitost provádění zdravotních cvičení
49. bezpečnou orientací v prostoru předcházet úrazům
50. zvládat základy sebeobsluhy
51. pěstovat vědomí, že při jakékoliv činnosti je třeba dbát nebezpečí, neohrožovat zdraví své ani jiných
52. seznamovat s vývojem života lidí

Jazyk a řeč

1. **Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, porozumění, poslechu) i produktivních (všlownost, mluvní projev, vyjadřování)**
 1. vnímání krásy slova
 2. poslech dětské prózy poezie (rozlišování)
 3. soustředěně vyslechnou čtený text
 4. seznamování s autorskými pohádkami
 5. při četbě - vysvětlování vedoucí k pochopení morálního ponaučení
 6. seznamování s dětskými časopisy
 7. používat slova ve správném gramatickém tvaru
 8. používat souvětí
 9. vysvětlováním neznámých pojmů vést děti k porozumění obsahu
 10. sluchová cvičení
 11. prohlubování schopnosti sluchu rozeznávat délku trvání tónu, samohlásek ve slově
 12. prohlubování jazykového citu využíváním vhodné literatury
 13. navazování dialogu (kladení otázek ...)
 14. poznávat a rozlišovat dopravní značky (účel)
 15. rozlišování druhů keřů a jejich plodů
 16. rozvíjet schopnost dítěte pojmenovávat vnímané předměty, jevy ...
 17. pomáhat při objasňování některých slov
 18. vést děti k přiměřeně hlasitému projevu
 19. podporovat dítě v komunikačním projevu (odstraňovat ostych)
 20. dbát na gramatickou správnost projevu
 21. obohacování dětského slovníku (názvy stromů, lidové tradice ...)
 22. obohacovat slovník dětí o neznámá slova
 23. vnímání a prožívání krásy slov v básních, povídkách a pohádkách
 24. při prohlížení ilustrací knih rozvíjet dětskou komunikaci
 25. zařazování četby na pokračování
 26. vést děti k soustředění se na poslech
 27. logopedická cvičení
 28. přiměřeně hlasitě a výrazně hovořit, přiměřené tempo řeči
 29. vhodným jazykovým vzorem a využitím vhodné literatury prohlubování jazykového citu
 30. používat slova ve správném gramatickém tvaru
 31. vyslechnout pohádku, porozumět obsahu
 32. dramatizace pohádek, příběhů
 33. artikulační cvičení

34. gymnastika mluvidel
 35. rozvíjení schopnosti správného dýchání při vyjadřování
 36. poskytování příležitostí k rozvoji vnímání - poslech reperatur. textu
 37. zařazení poslechu textů s jarní tematikou, mláďata, příroda
 38. rozeznávání témat básní
 39. rozlišovat prózu a poezii
 40. upozorňování na zvláštnosti českého jazyka klasických pohádek
 41. seznámení s autorskou pohádkou (Dášenka ...)
 42. při četbě bajek objasňovat morální ponaučení
 43. rozlišovat časopisy a knihy
 44. při nácviu přednesu zařazovat dechová cvičení
 45. rozvoj samostatného vyjadřování
 46. vést děti k přiměřeně hlasitému projevu
 47. rytmizace slov, říkadel
 48. obohacování slovní zásoby o nové pojmy (tvary, rozměry - stupňování) seznamování a vytváření obecných pojmů (nábytek: co tam všechno patří, atd.)
 49. reagovat na slovní pokyny
 50. logopedická preventivní cvičení
 51. správně pojmenovávat bezprostředně vnímané osoby, zvířata, rostliny ...
2. **Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu**
1. rozšiřování a obohacování slovní zásoby
 2. zvyšování používání přídavných jmen a sloves
 3. společenské vyjadřování (pozdravit, rozloučit se, poprosit, neskákat do řeči)
 4. podporovat děti ve snaze domluvit se s ostatními dětmi
 5. vyprávění o tom, co dítě zažilo, vidělo apod.
 6. navozování situací, které děti podněcují k řeči a slovnímu označení předmětů a jevů a jednoduchých činností
 7. označování a pojmenovávání stromů, plodů (les)
 8. pomocí obrázků, labyrintů řešit problém
 9. iniciovat navozování dialogů
 10. vést k výraznému přednesu
 11. při práci s říkadly využívat hry na tělo
 12. vnímat krásu slova (poezie, próza tématicky zaměřené)
 13. rozvíjet schopnost vyjádřit jednoduchou činnost pantomimou
 14. uvědomovat si na základě poslechu čteného textu vztahu lidí k přírodě
 15. uvědomovat si při poslechu poezie a prózy vztahu lidí k přírodě živé i neživé
 16. provádění sluchových her
 17. prohlubovat schopnost vyřizovat jednoduchý vzkaz
 18. pochopit vtip v říkadlech, poezii
 19. navazování a rozvíjení dialogu (klást otázky, respektovat mluvčího)
 20. modulace řečového projevu podle druhu řeč. situace
 21. vyhledávání jarní tematiky v dětských knihách
 22. seznámení s básní o jaru, zvířátkách ...
 23. vyhledávání pohádek podle obrázků známých z divadelních představení
 24. známou krátkou pohádku ztvárnit divadelně (děti, loutky ...)
 25. výtvarně ztvárnit báseň ...
 26. krátkým (úryvek) samostatným vyprávěním dětí tvořit hádanky známých pohádek pro ostatní děti
 27. rozvíjet schopnosti kladení otázek a odpovídat na ně (téma měsíce)
 28. výroba loutky známé pohádky
 29. vymýšlení dalších osudů hrdinů známých příběhů a pohádek
 30. samostatná reprodukce pohádky
 31. navozovat situace, které podněcují k mluvnímu projevu
 32. dokázat pochopit hádanku, vymýšlet je samostatně
 33. pantomimou vyjádřit lidské činnosti
 34. výtvarně ztvárnit básničku o květech, rostlinách, mláďatech
 35. nácviu krátkých textů (samostatné přednesení)
 36. vést k výraznému přednesu
 37. gymnastikou mluvidel rozvíjet správnou výslovnost
 38. dechovými cvičeními rozvíjet správné dýchání při mluvení

39. pomocí předmětů, obrázků řešit problém (hádky ...)
 40. samostatně navazovat dialog
 41. vyjádřit samostatně a srozumitelně vlastní potřebu, přání
 42. dramatizací pohádek rozvíjet řečové schopnosti
3. **Osvojení dovedností, čtení, psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka**
1. péče o správnou intonaci a výraznost hlasu
 2. péče o plynulou řeč
 3. experimentování s výtvarným materiálem, sezn. s výtvarnými technikami
 4. dbát na čistotu pracovního místa
 5. používání různých velikostí ploch výtvar. materiálů
 6. seznamování s lidovými říkadly a pohádkami
 7. přednes říkadel a básní
 8. pokoušet se o dramatizaci pohádek
 9. samotné čtení dětí
 10. motivovat děti ke grafickému znázornění představy vzbuzené poslechem, prožitkem ...
 11. při výtvar. činnostech používat různé materiály
 12. rozvíjet koordinaci zraku a ruky při konstrukt. činnostech, při sebeobsluze ...
 13. rozvíjet dovednost vytleskávání rytmu
 14. seznamovat s různými výtvarnými technikami
 15. pokus o dramatizaci příběhu
 16. rytmizace slov
 17. analyticko syntetická cvičení
 18. rozvíjet koordinaci zraku a ruky - grafomotorická cvičení
 19. rozpoznat rým ve verších, vytváření jednoduchého rýmu
 20. prohlubovat zájem dětí o knížky
 21. vytleskávání rytmu slov
 22. výtvarně zachytit děj pohádky, příběhu
 23. používání různých výtvarných materiálů a technik
 24. při sedavých činnostech dbát na správné držení těla
 25. rozlišování poezí a prózu, slovně vyjádřit náladu textu
 26. vyhledávání krátkých a dlouhých slov (vytleskávání)
 27. rozvíjení koordinace zraku a ruky při různých činnostech
 28. vyprávění podle obrázků
 29. sluchově rozlišovat hlásky na začátku a konci slova
 30. grafomotorickými cvičeními uvolňovat zápěstí
 31. správný úchop tužky
 32. při práci u stolku sedět vzpřímeně
 33. udržovat pořádek na pracovním stole

Poznávací schopnost a funkce, myšlenkové operace, představivost, fantazie

1. **Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, rozvoj a kultivace paměti, pozornosti, představivosti a fantazie.**
 1. znát své jméno a jména kamarádů, vychovatelek
 2. pojmenovat a zapamatovat si
 3. ukládat věci a hračky na své místo
 4. orientovat se v prostorách ŠD
 5. seznamovat se s okolím ŠD
 6. orientace v okolí ŠD
 7. seznamovat se rostlinami na zahradě, poli, louce, lese
 8. seznamovat se a poznat jednotlivé druhy ovoce a zeleniny
 9. seznamovat se s dalším zpracováním a použitím ovoce a zeleniny
 10. dokázat pojmenovat dopravní značky, význam
 11. rozlišovat barvy základní i doplňkové
 12. seznamování s rostlinami, stromy (vzhled, plody ...)
 13. téma zvířat zařazovat do pěveckých činností, vytvoření doprovodů k písničkám
 14. rozlišování druhů zvířat, charakteristické znaky, vlastnosti
 15. upozorňovat na vliv počasí, roční doby na přírodu
 16. vyjádřit hudbu pohybem
 17. orientovat se v dětské knize, encyklopedii

18. prohlížení a čtení dětských časopisů, knih,
 19. návštěvy divadelních představení
 20. správně označovat věci, živočichy, kteří patří do lesa
 21. obohacovat slovník dětí o nová slova
 22. při manipulaci s předměty používat označení jejich vlastností
 23. vytváření skupin předmětů na základě dané vlastnosti
 24. správně označovat barvy
 25. orientovat se v časových vztazích
 26. vnímat vliv počasí a roční doby na proměny přírody
 27. seznamovat se s hudebními nástroji a hrou na ně
 28. podle jména poznat kamaráda ve třídě
 29. sluchové hry
 30. rozlišování a určování různých zvuků
 31. seznamování s četbou na pokračování z dětských časopisů
 32. pojmenovat a označovat lesní zvířata (char. vlastnosti)
 33. orientovat se v časových vztazích
 34. prohlubovat poznatky o neživé přírodě
 35. vnímat a dokázat označit charakter. znaky ročních dob
 36. prohlubovat znalosti o sněhu, ledu a vody, účinek mrazu
 37. zimní příroda, počasí
 38. přímé pozorování účinku mrazu, proměny přírody
 39. rozlišovat časové pojmy
 40. upevňovat poznatky o proměnách přírody v souvislosti s ročními dobami
 41. přímé pozorování přírodních jevů
 42. nacvičování dramatizace pohádek
 43. vytvářet hudební doprovody na dětské hudební nástroje
 44. rozvíjet poznávání přírodních materiálů (použití)
 45. vytvářet skupiny na základě daných požadavků
 46. určovat společné vlastnosti prvků dané skupiny
 47. umět porovnávat předměty
 48. vést děti k rozlišování základních i doplňkových barev
 49. seznamovat s jarními květinami
 50. rozvíjet poznatky o jarní přírodě
 51. vytvářet skupiny a soubory na základě dané vlastnosti
 52. zpívat na zvukomalebné slabiky
 53. vyjádřit hudbu pohybem
 54. slovně označovat místnosti ve svém bydlišti, znát jejich účel
 55. manipulací s předměty a srovnáváním rozlišovat tvar, velikost
 56. vymyšlení rýmů
 57. řešení labyrintů
 58. získávat povědomí o rozdílnosti města a vesnice
2. **Rozvoj tvořivosti (tvořivé myšlení, řešení problémů, tvořivé sebevyjadřování)**
1. rozhodování o pravdivosti a nepravdivosti
 2. sledování předem dané cesty, hledat cestu od jednoho bodu ke druhému
 3. orientování se v labyrintech
 4. uspořádání skupiny dle předem daných znaků, označení polohy první a poslední
 5. aktivní používání předložek za, před atd.
 6. vytváření dvojic přiřazováním
 7. vytváření skupin předmětů na základě společné vlastnosti ...
 8. odhadování počtu předmětů na základě zrakového vnímání
 9. sestavování útvarů podle předlohy, své fantazie
 10. seznamování se s různými druhy materiálů a povrchů
 11. orientovat se v prostoru (nahore, dole, vpravo ...)
 12. ztvárňování své představy výtvarně, pracovní, dramaticky ...
 13. uspořádat danou skupinu prvků na základě posloupnosti
 14. vyhledávat a pojmenovávat další předměty, které mají další společnou vlastnost
 15. vymyšlení vlastního příběhu
 16. na základě získaných dovedností vytvářet různé předměty ,hříčky ... (výtvarné zprac., pracovní, slovně pohybové ...)
 17. samostatně rozhodovat o realizaci svého nápadu a představy

18. sledovat předem danou cestu
 19. používání kvantifikátorů (patří, nepatří, ne všechny, alespoň jeden ...)
 20. sestavovat podle vlastní fantazie
 21. při různých činnostech rozvíjet tvořivost, fantazii, představivost
 22. vnímat proměny přírody přímým pozorováním
 23. vytvářením skupin prvků procvičovat odhad, porovnávání, třídění
 24. výtvarnými, dramatickými, hudebními, tanečními činnostmi podporovat fantazii, představivost, tvořivost
 25. samostatně rozhodovat o pravdivosti tvrzení
 26. umět rozlišovat časovou posloupnost
 27. ze dvou skupin vytvářet dvojice
 28. dokázat vytvořit číselnou řadu
 29. umět sestavit útvary na základě předlohy, podle fantazie
 30. při manipulaci s předměty procvičovat určování polohy (před, za ...)
 31. orientace pravolevá
 32. sestavování obrázků z geom. tvarů
3. **Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování)**
1. rozlišování a správné označení různých materiálů (písek, kámen, voda, dřevo atd.)
 2. projevovat zájem o spolupráci i v náročnějších činnostech
 3. rozvíjení samostatnosti, zručnosti, fantazie při různých činnostech (pracovní, výtvarné, hudební, pohybové)
 4. psychomotorické hry
 5. povzbuzovat zájem o tvořivé hry
 6. rozvoj samostatnosti, zručnosti při vytváření složitějších staveb z písku ...
 7. slovně označit vlastnosti různých povrchů (hladký, drsný ...)
 8. umožňovat dětem manipulaci a hru s dětskými hudebními nástroji
 9. sluchovým vnímáním rozlišovat hudební nástroje
 10. příprava nácviku básní na společná vystoupení (spolupráce s rodinou)
 11. nácvik nových písní a pohybových her
 12. podporovat iniciativu dítěte při společných řešeních problémů
 13. umožňovat dětem hry a experimentování s různými materiály (výtv., pracovní ...)
 14. poznávání různých povrchů předmětů formou hmatového vnímání
 15. poskytovat dostatek hrového materiálu
 16. seznamování s vlastnostmi různých látek (kapalné, pevné ...)
 17. při hudebních a pěveckých činnostech posilovat sebedůvěru a radost z činnosti
 18. během spontánních činností dětí dbát na uspokojování potřeb a přání dětí
 19. rozlišování přírodních materiálů (písek, voda, sněh, kámen ...) a jejich slovní označování
 20. rozvoj samostatnosti, zručnosti a fantazie při vytváření staveb ze sněhu
 21. tvořivé hry dětí, podpora rozvoje zájmu a fantazie
 22. rytmizace říkadel, hry na tělo
 23. sluchové rozlišování hlásek na začátku a konci slov
 24. práce s hádankami, vymyšlení vlastních hádanek
 25. rozvíjet snahu spolupracovat i v náročnějších činnostech
 26. zapojovat i méně aktivní děti do tvořivých činností
 27. vyhledávání rýmů , vytvářet vlastní rýmy
 28. rozvíjet zvědavost o obsahu knih
 29. přímým pozorováním umožňovat vnímání proměn přírody
 30. rozhovorem nad obrázky hudebníků podněcovat zvědavost o hru na hudební nástroje, povolání hudebníka ...
 31. rozvíjení schopnosti pravolevé orientace
 32. umožňovat experimentování s výt. materiálem
 33. připravovat jednoduché pokusy (klíčení semen)
 34. umět pečovat o rostliny, vědět co potřebují k životu
 35. zařazovat hry podporující logické myšlení
 36. zařazování sluchových her
 37. vytvářet vlastní hádanky
 38. prohlížení dětských časopisů
 39. práce s nůžkami - přáníčka
 40. práce s papírem - mačkání, vytrhávání
 41. práce s netradičním materiálem - vlna, látka ...

42. stavby z písku
43. modelování lidské figury
44. výtv. ztvárnění lidské postavy - maminka
45. zdokonalování různých výtv. technik
46. hudebně pohybová cv., práce s písní
47. vytváření hud. doprovodů k písním (dětské hud. nástroje)
48. rozhodovat o pravdivosti tvrzení
49. vytváření labyrintů
50. sluchové rozlišování hlásek na začátku a konci slov
51. vytváření hádanek
52. seznamování s encyklopedií
53. zařazování televizních pořadů ...

Sebepojetí, city, vůle

1. **Rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě (uvědomování si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry a relativní citové samostatnosti)**
 1. vhodnou organizací a laskavým způsobem usnadnit dětem vstup do ŠD
 2. rozvíjet u dětí schopnost pečovat o zdraví vlastní i ostatních (neublížovat si navzájem)
 3. dodržování kulturních návyků
 4. hry s labyrinty
 5. podpora logického myšlení - puzzle ...
 6. pěstovat kladné vztahy mezi dětmi (neublížovat si)
 7. rozvoj schopnost sebehodnocení
 8. vhodnou motivací pěstovat schopnost přijímat nové kamarády
 9. motivovat děti ke společným činnostem
 10. během všech činností posilovat sebevědomí dítěte, jeho jistotu v chování i jednání
 11. předcházet dětským konfliktům domluvou
 12. podporovat iniciativu dítěte
 13. nenásilně zapojovat děti do společných činností
 14. využívat všech situací k posilování sebedůvěry dítěte
 15. respektovat pravidla společných organizovaných činností
 16. upozorňovat na daná pravidla chování a jednání
 17. vytváření správného vztahu ke zdraví, ochrana zdraví a bezpečnosti
 18. vést děti ke kladným vztahům (neublížovat si ...)
 19. rozvíjet schopnost sebehodnocení
 20. vést děti k předcházení konfliktům
 21. podřizovat své chování a jednání společným organizovaným činnostem
 22. rozvíjet u dětí schopnost vyjadřovat vlastní potřeby, přání
 23. motivovat děti k hře s loutkou
 24. motivovat děti k zájmu o knihu
 25. práce s knihami - třídění podle obsahu (využívat známé knihy ...)
 26. rozvíjet záměrné soustředění
 27. přemýšlet o obsahu divadla, poslechu ... - rozhovory, kladení otázek ...
 28. zařazování smyslových her (rozvoj vnímání, paměti zraku, sluchu)
 29. podporovat schopnost dítěte být samostatný
 30. kladným hodnocením motivovat dítě k samostatné činnosti
 31. dokázat prosadit svůj názor (rozbory výtv. prací ...)
 32. samostatně hodnotit výsledky práce své i jiných
 33. uspokojovat přání dítěte
 34. podporovat iniciativu dítěte
 35. využívat různých příležitostí k posilování dětského sebevědomí, jistoty
 36. rozvíjet schopnost sebehodnocení
 37. vést k uvědomělému dodržování pravidel spol. chování
 38. zapojovat se aktivně do spol. organizovaných činností
 39. rozvoj představitivosti při vyhledávání podob na přírodninách
 40. zapojovat se do kolektivních prací
 41. podporovat dítě v uplatňování svých myšlenek a přání
 42. domluvou předcházet konfliktům
 43. rozlišovat druhy ovoce a zeleniny

44. pozorování rostlin - co potřebují k životu, vývoj rostlin
 45. upozorňovat na změny počasí
 46. znát části lidského těla - fce
 47. vyjádřit hudbu přirozeným pohybem
 48. vytvářet doprovody k písním
2. **Rozvoj schopnosti vytvářet a rozvíjet citové vztahy k okolí**
1. podporovat vznik dětských přátelství
 2. rozvíjení sebekontroly a sebeovládání dětí
 3. zaujmout dětskou pozornost zpěvem a hrou na hudební nástroj
 4. umožňovat dětem vyjádření hudby pohybem (vesele, smutně ...)
 5. posilování schopnosti citového vztahu k domovu, městu atd.
 6. vytvářet schopnost reagovat na slovní pokyn
 7. zaujmout hrou na hudební nástroj a zpěvem
 8. posilovat kladné citové vztahy k rodině a okolí
 9. vést děti k tomu, aby pohybem vyjádřily náladu hudby
 10. využívat pohádky k nenásilnému mravnímu poučení
 11. návštěvy kulturních představení, účast na kulturních akcích
 12. výtvarné ztvárnění prožitků
 13. pěstovat schopnost předcházet konfliktům domluvou
 14. pěstovat pocit sounáležitosti se skupinou dětí
 15. vytváření poznatků o tom, co potřebují rostliny k životu
 16. přibližovat význam potřeby rostlin pro život člověka, ochrana přírody ...
 17. pěstování kladného vztahu ke zvířatům
 18. rozvíjet schopnost naslouchat jiným
 19. respektovat mluvčího rozvíjet a podporovat snahu spolupracovat (výt., prac., hudebně ...)
 20. vést děti k úctě k okolnímu prostředí, skupině dětí a dosp. lidí
 21. podporovat vznik dětských přátelství
 22. posilovat a prohlubovat cit. vztah k rodině
 23. posilovat a prohlubovat cit. vztah k přírodě živé i neživé (zař. výtvarné, pracovní hudebně pěvecké činnosti)
 24. seznamování s lidov. tradicemi a národními zvyky
 25. seznamování s dětskými lit. autory, prohlížení ilustrací
 26. porovnávání zprostředkovaných příběhů s vlastními zkušenostmi
 27. využívání situací z pohádek a bajek k nenásilnému mravnímu poučení
 28. rozvoj zájmu o hudební a pěvecké činnosti (poslech ...)
 29. vytváření a rozvoj zájmu o přírodní prostředí
 30. vnímání proměny přírody (roční doba, počasí)
 31. posilovat cit. vztah k mateřské řeči (poslech, reprodukce ...)
 32. rozlišovat rozdíl mezi knihou a časopisem
 33. podporovat vznik dětských přátelství, respektovat je a využívat je ve výchovném působení na děti
 34. posilovat citové vztahy k rodině, blízkým lidem, pomáhat jim
 35. rozvíjet a postupně prohlubovat u dětí lásku k domovu, místu, kde žijí
 36. zařazováním poslechu příběhů s dětskými hrdiny upozorňovat na kladné vztahy (děti mezi sebou, dítě a okolí)
 37. pěstovat kladný vztah k přírodě
 38. při hrách s danými pravidly posilovat dětské sebeovládání
 39. respektovat cíl společných činností
 40. rozvíjet schopnost reagovat na slovní pokyny
 41. podporovat a rozvíjet odpovědnost za své jednání
 42. respektovat daná pravidla her, činností
 43. odstraňovat dětskou agresivitu během spontánních činností
 44. vést k šetrnému zacházení s hračkami
 45. posilovat citovou vazbu k rodině, přírodě
 46. rozhovory nad ilustracemi knih
 47. vést děti k ochraně přírody
 48. spolupodílet se na estetickém vzhledu třídy (úklid, výzdoba ...)
 49. seznamovat s národními písněmi a lidovými pohádkami
 50. posilovat cit. vztah k přírodě, životnímu prostředí
 51. vést děti k porozumění slovních pokynů pro jedn. i skupinu

52. pozorně naslouchat druhému, respektovat mluvčího
 53. posilovat citové vztahy k rodině
 54. posilovat schopnost pracovat kolektivně, pomáhat si navzájem
 55. vést děti k lásce k domovu, svému městu
 56. řešení hlavolamů ...
 57. vést k porozumění a pochopení vtipu
 58. samostatně se pokusit vymyslet hádanku
 59. zařazovat hry podporující logické myšlení
3. **Rozvoj schopností a dovedností vyjádřit pocity, dojmy, prožitky**
1. rozvíjení dialogů
 2. návštěvy divadelních představení
 3. výtvarné zachycení prožitků
 4. experimentování s výtvarným materiálem
 5. rozvíjet schopnost sebekontroly a sebeovládání
 6. využívání různých situací k rozvoji rozhodnosti, umění prohrávat, pravdomluvnosti
 7. vést děti k tomu, aby se dokázaly bránit projevům násilí
 8. upevňování sebevědomí dětí
 9. při záporných situacích umět požádat o pomoc dospělého
 10. při rozhovorech využívat společné prožitky, rozvíjet schopnost naslouchat
 11. poskytovat možnost pracovat s různými materiály
 12. rozvíjet dovednost hodnotit svoji práci, počínání (i ostatních)
 13. využívat pobytu venku k získávání nových poznatků, dojmů ...
 14. obohacovat dětský slovník o přídavná jména a slovesa a podporovat děti k užívání jej během vyprávění, popisu ...
 15. zařazovat kulturní představení pro rodiče a veřejnost
 16. v hudebně pěveckých a pracovních činnostech vystihnout prožitky dětí
 17. vést dítě k tomu, aby dokázalo zhodnotit výsledky své práce i práce ostatních
 18. pracovně, výtvarně ztvárňovat prožitky (divadlo, ...)
 19. k podpoře rozvoje komunikace využívat různé prožitky (tel. vysílání, návštěvy divadla, poslech pohádek, bajek ...)
 20. k rozvoji dialogu využívat hračku, loutku, maňásky ...
 21. pečovat o estetický vzhled sebe sama
 22. posilovat prožívání radosti z dosaženého výsledku
 23. rozvíjet schopnost výtvarného zachycení prožitku
 24. rozvíjet schopnost přijímat i prohru (pohyb. závodivé činnosti, společ. hry s pravidly)
 25. rozvíjet schopnost vyjádřit své potřeby
 26. podporovat dovednost dětí vyjádřit se vývt. činností, slovesnou, dramatickou, hudební
 27. zpívat sólově i ve skupině
 28. rozvíjet schopnost vyjádřit souhlas i nesouhlas v různých situacích
 29. podporovat a rozvíjet schopnost slovně vyjádřit charakter jednotlivých známých postav z knih, div. představení ...
 30. rozvíjení mluvního projevu navozováním rozhovoru o knize ...
 31. rozvíjet dialog prostřednictvím loutky
 32. poskytovat možnost prohlížení obrázkové umělecko naučné knihy, orientovat se v ní
 33. vést k soustředěnému poslechu a podněcovat k uvědomování si prožitku z hudby, slova ...
 34. umět vyjádřit hudbu pohybem
 35. posilovat kladný vztah k přírodě, tím vést k mravnímu poučení
 36. udržování est. vzhledu prostředí, kde se děti pohybují (třída, zahrada ...)
 37. pozorováním změn v přírodě posilovat est. prožitek
 38. vytvářet poznatky o vhodném kulturním a společenském chování
 39. vytvářet pro děti kulturní a kultivované prostředí k pobytu v ŠD
 40. poskytovat dětem vzory pozitivního chování
 41. rozvoj kulturních a společenských návyků
 42. využití Dne matek k vyjádření lásky k maminkám
 43. pomocí loutky rozvíjet dialogy
 44. při různých činnostech si uvědomovat odpovědnost za své jednání ...
 45. využívat vhodných situací k odstraňování dětské agresivity, sobeckosti
 46. orientovat se v encyklopedii
 47. prohlížení dětských časopisů k
 48. návštěva divadla, koncertu ...

4. Získání schopnosti řídit chování vůlí a ovlivňovat vlastní situace

1. posilování schopnosti soustředit se přiměřenou dobu na činnost
2. respektování pravidel hry
3. podporovat rozvoj schopnosti rozvíjet dovednost šetrně a ohleduplně zacházet s hračkou
4. hodnotit výsledky své práce i práce ostatních
5. rozvíjet schopnost sebeovládání zařazování nových her s pravidly
6. motivovat děti k účasti na společných činnostech
7. přibližovat dětem rozdíl mezi já a my
8. přizpůsobovat se nepředvídaným situacím a vhodně reagovat na ně
9. vhodně usměřňovat dětskou impulsivnost
10. postupně chápat cíl společné činnosti (kolektivní práce, spol. hry)
11. aktivně se podílet na společných činnostech, podřizovat se požadavkům kladeným na celou skupinu
12. střídat se v herních rolích
13. hodnotit výsledky své práce i práce ostatních
14. chápat cíl společných činností, společného záměru
15. dokázat hodnotit výsledky své práce, svého jednání (i druhých)
16. vést děti k tomu, aby uměly samy zorganizovat hru
17. respektovat daná pravidla činností a her
18. reagovat na slovní pokyny
19. prohlubovat zásady kolektivního cítění
20. podřizovat své nároky požadavkům skupiny
21. rozvíjet sebeovládání při soutěživých činnostech
22. při hrách zaujmout jak roli vedoucí tak vedlejší
23. podporovat rozvoj dětské iniciativy při různých činnostech
24. získávat schopnost vhodně reagovat na různé nepředvídané situace
25. zodpovědně plnit zadané jednoduché úkoly
26. navazování kladných citových vztahů s druhými
27. podporovat rozvíjení společenského chování
28. vnímat krásu kolem sebe, podílet se zlepšování est. vzhledu prostředí
29. vést děti k vzájemné spolupráci, dokázat hodnotit výsledky práce své i druhých
30. podporovat rozvoj přátelských vztahů - neubližovat si

1. Rozvoj schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

1. znát své jméno, příjmení a adresu
2. poznávat své kamarády podle jména
3. seznamovat se se jmény vychovatelek a pracovního personálu
4. snažit se, aby děti samostatně dodržovaly hygienické a kulturní návyky
5. rozvíjet schopnost samostatného vyřizování vzkazu
6. podporovat schopnost odmítnout komunikaci, která je dítěti nepřijemná
7. dbát na bezpečnost při styku s cizí osobou
8. vést děti k tomu, aby dokázaly řešit konflikt dohodou
9. rozvoj schopnosti soustředit se určitou dobu na činnost
10. využívat všech možností k prohlubování žádoucích citových vztahů a charakterových vlastností (dětský optimismus, radost, důvěra, potřeba sounáležitosti ke skupině)
11. posilovat odpovědné plnění úkolů a povinností
12. podporovat schopnost pomáhat druhým
13. kladným hodnocením povzbuzovat děti ke společným činnostem
14. závodivým cvičením ve družstvech posilovat schopnost kolektivní odpovědnosti, podílení se na společném úspěchu
15. vést děti k porozumění slovních pokynů
16. rozvíjet schopnost dodržovat a uplatňovat kulturní návyky
17. prohlubování schopnosti pečovat a chránit si zdraví své i ostatních
18. prohlubovat cit. vztahy k dětem, dospělým
19. prohlubování cit. vztahu k přírodě živé i neživé

20. chápat cíl společných činností a aktivit
 21. podporovat rozvoj estetického vnímání umělecké tvorby
 22. umět přivítat návštěvu
 23. při styku s ostatními vystupovat zdvořile
 24. být schopný odmítnout nepříjemnou situaci
 25. pozdravit při příchodu a odchodu
 26. vystupovat zdvořile při styku s ostatními
 27. nenásilně odstraňovat sobeckost dětí a impulsivnost
 28. chápat cíl společné činnosti, podřídit se spol. záměru
 29. posilování charakt. vlastností (vytrvalost, rozumnost, pravdomluvnost) při zařazování her s pravidly
 30. samostatně hodnotit výsledky své práce, jednání ...
 31. podporovat vznik dětských přátelství
 32. podporovat kladný cit. vztah k rodině, prostředí, kde dítě žije
 33. podporovat snahu spolupracovat s ostatními, pomáhat si
 34. samostatně pojmenovat členy rodiny - domácí činnosti
 35. rozvíjet schopnost pozdravit, rozloučit se - dívat se do očí
 36. porozumět slovním pokynům
 37. samostatně vyřídit jednoduchý vzkaz
 38. jasně a srozumitelně vyjádřit své přání, požadavek
 39. seznamovat s prací dospělých a znát výsledky práce
 40. být ohleduplný k přání a požadavku druhého
 41. střídat se ve vedoucích rolích her a činností
 42. přizpůsobovat se režimu v ŠD
 43. rozvíjet komunikaci s vrstevníky, přijímat do hry další děti
 44. uplatňovat sociální a interaktivní hry
 45. podporovat dětská přátelství, schopnost přijímat do hry další děti
 46. využitím loutk. scény upevňovat vztah k matce, její funkce v rodině
 47. rozhovorem o povídce s dětským hrdinou upozorňovat na jednotlivé role v rodině
 48. vést děti ke vzájemné spolupráci, vzájemné pomoci
 49. podporovat iniciativu dítěte
 50. rozvíjet přiměřené sebevědomí
 51. rozvíjet dovednost sebehodnocení
 52. znát svůj věk, jméno a adresu
 53. znát jména dětí ve třídě (oslovovat se navzájem jmény)
 54. vést děti k porozumění slovních pokynů (pro dítě i skupinu)
 55. soustředit se přiměřenou dobu na určitou činnost
 56. zdvořile vystupovat ve styku s ostatními
 57. využívání her k navazování kontaktu
 58. rozvíjet dialog s ostatními dětmi
 59. rozvíjet snahu po samostatnosti
 60. rozvíjet tvořivou aktivitu prostřednictvím her
 61. aktivně se zapojovat do společných činností
2. **Posilování prosociálního chování ve vztahu k druhému (rodina, ŠD, dětská herní skupina)**
1. během pohybových her rozvíjet dovednost dodržovat pravidla hry
 2. aktivní zapojování se do činnosti skupiny dětí
 3. střídání vedoucích rolí při hrových činnostech
 4. pokoušet se společně řešit zadaný úkol ve skupině dětí
 5. prosazovat a obhajovat si své přání a vlastní nápad, svůj názor
 6. výtvarné znázorňování lidské figury, své postavení ve společnosti
 7. vést děti k navazování kontaktu s vrstevníky při hrách i mimo hru
 8. rozlišování osobnostní odlišnosti
 9. prohlubovat zájem o spolupráci, uvědomování si významu své pomoci (doma i ŠD)
 10. vést děti k oceňování výsledků práce a činnosti druhých
 11. motivovat děti k zájmu o spolupráci (pomoc, společné činnosti ...)
 12. nenásilně vést děti ke schopnosti střídat se ve vedoucích rolích
 13. účast na společných akcích školy
 14. seznamovat se s prací dospělých a znát výsledky práce
 15. projevovali úctu k výsledkům práce dospělých a druhých dětí
 16. podporovat samostatnost dětí

17. účast na kulturních akcích
 18. sledovat a nenásilně ovlivňovat přízpusobivost dětí
 19. zapojovat méně aktivní děti do činností
 20. podporovat schopnost rozvíjet komunikaci
 21. podporovat samostatnost dítěte
 22. podpora tvořivé aktivity
 23. rozvíjení schopnosti uznávat autoritu dospělých, rodičů
 24. seznamovat s prací dospělých lidí
 25. vést děti k navazování kontaktu s ostatními
 26. samostatně hodnotit výsledky práce druhých i své
 27. vážit si práci druhých, pozorování práce dospělých
 28. dodržovat pravidla společenského a kulturního chování
 29. respektovat přání většiny
 30. sledovat úroveň dětské přízpusobivosti, podporovat kladným hodnocením
 31. upevňovat pocit jistoty a bezpečí, úspěšnosti
 32. posilovat a rozvíjet schopnost odmítnout pro dítě nepříjemnou komunikaci ...
 33. zařazováním vhodných literárních příběhů upozorňovat na různá nebezpečí
 34. upozorňovat na možná nebezpečí při styku s cizími lidmi
 35. poskytovat dětem možnost se seberealizovat
 36. méně aktivní děti kladným hodnocením povzbuzovat k sebedůvěře
 37. rozvíjet schopnost sebehodnocení (kladné, záporné)
 38. uvědomovat si cíl společných činností
 39. využívat nahodilých situací k rozhovorům o vztazích mezi dětmi, lidmi
 40. podporovat vznik dětských přátelství
 41. posilovat citové vztahy k rodině
 42. zaujmout dětskou pozornost zpěvem a hrou na hudební nástroj
 43. rozvíjet dovednost vyjádřit hudbu přirozeným pohybem
 44. pohybem vyjadřovat náladu písně
 45. vzájemně spolupracovat, pomáhat si navzájem
 46. pozorovat a zapojovat se do příprav školních oslav
 47. rozvíjet schopnost sebehodnocení
 48. využívat všech možností k prohlubování žádoucích citových vztahů a char. vlastností
3. **Vytváření prosociálních postojů k druhému (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přízpusobivosti ...)**
1. respektovat přání druhých
 2. vědomě projevovat zdvořilé vystupování a chování
 3. podporovat snahu pomáhat druhým (rodina, ŠD ...)
 4. odstraňování nesnášenlivosti u dětí k lidem lišících se od nich
 5. zapojování se do hudebních i pohybových činností ve skupině
 6. podporovat rozvoj schopnosti dětí bránit se násilím, ponižování ...
 7. vést děti k správnému rozhodování v krizových situacích
 8. vést děti k respektování přání a jednání druhých (ranní hry, střídání se o hračky ...)
 9. neničit výsledky práce druhých
 10. vést k respektování pravidel her s pravidly
 11. vést k respektování a podřízení se přání většiny dětí
 12. během společných činností upozorňovat na důležitost aktivity každého dítěte a oceňovat ji (výzdoba školy, třídy ...)
 13. rozhovory o nepředvídaných možných nebezpečích (obr. materiál)
 14. rozvíjet schopnost a dovednost odmítnout pro dítě nepříjemnou komunikaci a činnost
 15. upevňovat pocit bezpečí a jistoty
 16. kladným hodnocením posilovat sebevědomí dítěte
 17. podporovat iniciativu dítěte (během různých činností)
 18. upozorňovat na nebezpečí a zneužití dětí
 19. prostřednictvím poslechu Filipových dobrodružství upozorňovat na různá nebezpečí a škodlivé vlivy látek a prostředí
 20. respektovat pravidla dialogu, společenských her, pohyb. her ...
 21. rozvoj schopnosti sebehodnocení
 22. rozvoj schopnosti být zodpovědný za své chování a jednání
 23. prostřednictvím poslechu bajek upozorňovat a vysvětlovat způsoby jednání
 24. domluvou předcházet konfliktům

25. rozvíjet schopnost přizpůsobit se nově vzniklým situacím
 26. přijímat mezi sebe a do herních činností nové děti
 27. podporovat vznik dětských přátelství
 28. tolerovat odlišné názory druhých
 29. vzájemně si pomáhat
 30. rozvíjet dovednost sebehodnocení, být zodpovědný za své jednání
 31. rozvíjet schopnost respektovat názory a požadavky druhých
 32. seznamování s chováním při styku s cizími lidmi
 33. při hrových činnostech dbát bezpečnosti svoji, ale i ostatních
 34. prostřednictvím zadávání jednoduchých úkolů posilovat sebejistotu dítěte
 35. kladným hodnocením motivovat k jistotě a odvaze
 36. upozorňovat na negativní vlivy okolního prostředí
4. **Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností**
1. reagovat a respektovat přání jiného
 2. odstraňovat sobeckost ve vztahu k okolí
 3. respektování a dodržování pravidel her
 4. neostýchat se komunikovat s cizí osobou
 5. upozorňovat na špatný vzor chování a jednání druhého
 6. rozvíjet schopnost dětí hodnotit negativní reakce druhého
 7. během všech činností obohacovat slovní zásobu dětí
 8. aktivně používat slovesa a přídavná jména
 9. řečový vzor vychovatelky
 10. podpora a rozvoj neverbální komunikace (výtvarné, pracovní, hudební činnosti)
 11. rozvíjet slovní zásobu
 12. přesné označování vnímaných předmětů ...
 13. podpora dětské komunikace s okolím
 14. vzájemně si pomáhat
 15. samostatně vyjádřit své přání, potřeby
 16. podporovat snahu dětí pomáhat méně odvážným a samostatným kamarádům
 17. podílet se na úpravě a vzhledu třídy (úklid hraček)
 18. rozvíjet u dětí základy pracovních vlastností (smysl pro povinnost, pracovitost ...)
 19. nenásilně odstraňovat ostych při styku s cizí osobou
 20. upozorňovat děti na možná nebezpečí okolí (úrazy, ochrana zdraví ...)
 21. upevňovat pocit jistoty a bezpečí
 22. podporovat vznik dětských přátelství
 23. pěstovat vědomí, že co je mi nepříjemné mám odmítnout
 24. protidrogová prevence (nebrat si nic od cizího člověka ...)
 25. samostatně vyřídit vzkaz
 26. rozvíjet dovednost vyjádřit přání, potřebu atd.
 27. respektovat mluvčího
 28. podporovat snahu pečovat o přírodu živou i neživou
 29. rozvíjet schopnost hodnotit výsledky činností
 30. posilovat schopnost domluvit se mezi sebou
 31. vhodnými otázkami rozvíjet dovednost reprodukovat text
 32. využití dětských dramatizačních činností
 33. splnit zadaný úkol
 34. pomáhat si navzájem
 35. zodpovídat za své chování a jednání
 36. posilování pocitu bezpečí, jistoty, úspěšnosti, optimismu
 37. prostřednictvím zadávání jedn. úkolů posilovat jistotu dítěte
 38. kladným hodnocením motivovat k jistotě a odvaze
 39. podporovat a rozvíjet samostatnost
 40. upozorňovat na negativní vlivy okolí, možná nebezpečí
 41. postupně nenásilně odstraňovat dětský ostych před druhými
 42. samostatně vyprávět ostatním dětem svůj příběh
 43. zapojovat se do společných činností
 44. rozvíjet dovednost dělit se s ostatními
 45. samostatně vyjádřit své přání
 46. podporovat rozvoj dialogů
 47. logopedická prevence

48. rozvíjet slovní zásobu o nová slova, využívat práce s loutkami k rozvoji dialogů s loutkou
49. vyprávět děj podle obrázků známé pohádky, příběhu
50. během činností upozorňovat na možná nebezpečí
51. seznamovat s nebezpečím návykových látek (Filipova dobrodružství)
52. rozvíjet schopnost chovat se obezřetně při styku s neznámými lidmi, dbát na bezpečnost svoji i druhého
53. zařazování maňáskových hříček na téma "nebezpečí"
54. poslech četby příběhů dětských hrdinů, kdy dochází k řešení nahodilých situací
55. rozvíjení schopnosti domluvit se s ostatními
56. podílet se na společné činnosti
57. rozvíjení pracovních dovedností a vlastností (ochota, smysl pro povinnost, odpovědnost ...)
58. posilovat schopnost samostatného rozhodování při plnění zadaného úkolu u
59. upevňovat pocit bezpečí
60. posilovat sebevědomí kladným hodnocením
61. rozvíjet schopnost odmítnout nepříjemnou komunikaci ...
62. zařazováním hudebních a hudebně pohybových činností rozvíjet komunikativní dovednosti
63. dbát na ochranu zdraví svého a ostatních
64. domluvou předcházet dětským konfliktům
65. zapojovat se společných činností ve skupinách, dvojicích
66. účast na kulturních akcích
67. sledování televizních pohádek, četba pohádek a příběhů
68. slovně vyjádřit charakter postav z pohádek ...
69. dramatizací, tancem, pohybem a výt. dovednostmi znázornit příběh
70. vytvářet poznatky o vhodném společenském a kulturním chování
71. během mluvení používat jednoduché věty a souvětí
72. pomocí vhodných otázek přivádět děti ke stále kvalitnější reprodukci kratšího celku
73. dokázat splnit jedn. úkol
74. při společných činnostech podřizovat osobní zájem zájmu skupiny

5. Vytváření podvědomí o mezilidských a morálních hodnotách

1. podpora vzniku nových přátelství
2. rozvíjení schopnosti domluvit se s ostatními
3. uznávat úspěchy druhých a ocenit výsledky jejich činnosti
4. seznamování s lidskými profesemi
5. povědomí o pracovních činnostech členů rodiny
6. výtvarné znázornění lidských postav v pohybu
7. obohacovat pěvecké dovednosti a rozšiřovat pěvecký repertoár
8. vést k překonávání různých překážek
9. využívat všech možností k prohlubování cit. vztahů a charakterových vlastností (optimismus, radost, důvěra ...)
10. rozvoj pracovních vlastností (zodpovědnost, pracovitost ...)
11. upozorňovat na význam lidské práce
12. udržovat pořádek ve svých věcech, dbát na úpravu zevnějšku
13. vést k navazování kladných vztahů v kolektivu
14. při různých činnostech upozorňovat na společenská pravidla chování (nebýt sobecký ...)
15. podřizovat se společným zájmům
16. podporovat a pěstovat vznik dětských přátelství
17. při div. a hudebním představení upozorňovat na slušné chování (nerušit, vážit si činností druhých)
18. posilovat schopnost odpovědného plnění povinností a zadaných úkolů
19. zvládat pravidla dialogu
20. rozvíjet dovednost samostatně zvládat zadané úkoly
21. rozvíjet poznatky o vhodném společenském chování a jednání (literatura, obrázky, rozhovory)
22. využívat nahodilé situace k prohlubování cit. vztahů
23. prostřednictvím poslechu a divadelních představení upozorňovat na kladné charakt. vlastnosti
24. rozvíjet a podporovat dětskou sebekontrolu
25. rozvíjet pracovní vlastností (smysl pro povinnost, odpovědnost ...)
26. vést k cílevědomosti, podporovat a pěstovat trpělivost při překonávání překážek

27. rozvíjet kladný postoj k šetrnému zacházení se svěřenými věcmi, předměty společného vlastnictví
 28. seznamovat se se strukturou rodiny
 29. nenásilně vést děti ke přizpůsobení se dané situaci
 30. rozvíjet schopnost spolupracovat při společné práci (výtvarná, pracovní, hudební ...)
 31. rozvíjet a podporovat zdvořilé jednání a vystupování vůči ostatním
 32. podporovat a rozvíjet schopnost přijímat mezi sebe jiné děti (neupozorňovat na odlišnosti ...)
 33. posilovat dovednost zdravít při příchodu a odchodu - dívat se do očí
 34. prostřednictvím literárních příběhů rozvíjet poznatky o mezilidských vztazích
 35. při společných činnostech si uvědomovat potřebu kladných vztahů - společný cíl
 36. rozvíjet základní morální pravidla potřebné pro spol. život dětí ve třídě
 37. rozvíjet schopnost zodpovídat za své jednání
 38. rozvíjet žádoucí vlastnosti (opatrnost, nebojácnost, samostatnost ...) pomocí vhodných citových podnětů
 39. rozvíjet základy pracovních vlastností
 40. vést děti k cílevědomosti a trpělivost
 41. prohlubovat kladný postoj k šetrnému zacházení s předměty spol. vlastnictví
 42. postupně rozlišovat hru od práce
 43. posilovat schopnost odpovědně plnit úkoly
 44. rozvíjet schopnost soustředěné pozornosti
 45. umět hodnotit výsledky své práce a vážit si práce ostatních
 46. střídat se o hračku
 47. rozvíjet sebeovládání při různých činnostech
 48. poznávat hodnotu lidské práce i věcí
 49. šetrně zacházet s věcmi spol. vlastnictví
 50. být vstřícný i k cizím lidem, ale uvědomovat si, že ne všichni se chovají správně (jak se v tomto případě chovat ...)
 51. vést děti k vzájemné spolupráci, pomáhat si
 52. sledovat úroveň přizpůsobivosti ve skupině, vhodnou reakcí ji ovlivňovat
 53. podílet se plnění zadaného společného cíle
 54. ve spolupráci s dětmi vytvářet podnětné prostředí
 55. uvědomovat si důležitost kolektivní pomoci při spol. činnostech
 56. posilovat pocit sounáležitosti s dětmi, celou ŠD ...
 57. podporovat vznik nových přátelství
 58. uvědomovat si mravní hodnoty v jednání lidí (spravedlnost, pravda, upřímnost ...)
 59. rozvíjet dovednost samostatně uklízet hrací plochu, dbát o své věci
 60. podporovat snahu dětí pomáhat
 61. prohlubovat lásku k domovu, městu ...
 62. znát cestu k domovu ...
 63. posilovat u dětí pocit sounáležitosti se skupinou
 64. umožňovat dětem objevování zvuků a tónů hrou s hudeb. nástroji
 65. při různých činnostech rozvíjet char. vlastnosti (rozhodnost, pravdomluvnost)
 66. dokázat hodnotit výsledky své práce i práce jiných
5. **Rozvoj kulturně estetických dovedností (výtvarných, slovesných, pracovních, hudebních, dramatických, dramatických produktivních i receptivních)**
1. obohacování dětskou zásobu o nové pohybové hry
 2. výtvarné ztvárnění lidské figury
 3. při experimentování s pracovním materiálem vytvářet různé věci
 4. používání techniky vytrhávání
 5. poslech pohádek tématicky zaměřených
 6. obohacování dětského vyjadřování (básničky, říkadla)
 7. reagování na předehru písniček
 8. rozvíjet dovednost na tempo písní a hudby pohybem
 9. seznamování se s lidovými říkadly a rozpočítadly
 10. rozvíjet schopnost soustředěně a pozorně vyslechnout předčítaný text, veršů, pohádek (moderní, autorské i lidové)
 11. aktivizovat slovník dětí při vyprávění pohádek a využití v dramatizaci
 12. pěstovat u dětí smysl pro humor při poslechu veselých textů
 13. prohlížení ilustrací pohádek atd.

14. obohacovat dovednosti dětí při manipulaci a hry s loutkou
15. rozvíjet dialogy dětí prostřednictvím loutky
16. podporovat dětskou aktivitu při hudebních činnostech
17. umožňovat dětem doprovázet zpěv ostatních hrou na hudební nástroj
18. rozvíjet schopnost uplatňování kulturních a hyg. návyků
19. rozvíjet smysl pro povinnost
20. využívat různé situace, kdy děti mohou vnímat a uvědomovat si krásu kolem sebe
21. při hře na dětské hud. nástroje vést děti k uvědomování si krásy hudebního projevu
22. poskytovat seznámení s novými pohybovými hrami, písničkami a tanečky, vhodně využívat dětské literatury a poezie pro děti
23. návštěva divadelního představení, hud. koncertu
24. podporovat schopnost chránit přírodu a tak se spolupodílet na kvalitě živ. prostředí
25. rozvíjet zájem o hudební činnosti, uvědomovat si krásu hudby
26. pěstovat dovednost zpívat sólově i ve skupině
27. dokázat vytvořit hudební doprovod
28. hrou na tělo vyjádřit rozklad slov textu písní
29. výtvarně zachytit les a život v lese
30. vnímat krásu přírody, chránit ji
31. reagovat na gesta dirigenta, respektovat předehtu
32. rozlišovat náladu písní, vyjádřit pohybem
33. zpívat tématicky zaměřené písně s doprovodem i bez
34. výtvarně i dramatičtí vyjádřit text písně (hud. hádanky)
35. při výrobě přání uplatňovat vlastní fantazii
36. poslechem četby dětem přibližovat proměny přírody v souvislosti s roční dobou
37. seznamování s lidovými tradicemi a národními zvyky
38. rozvíjet schopnost poslouchat poezii a sdělit svými slovy obsah
39. nacvičovat přednes básní s danou tematikou
40. výtvarně ztvárňovat lidové tradice, nář. zvyky
41. zapojovat vlastní fantazii při zhotovování dárků a přáníček
42. na základě známého textu pokusit se o dramatičtí
43. podporovat chuť a odvahu samostatně hrát divadlo pro děti s využitím loutek a maňásků
44. při pěveckých činnostech využít své dovednosti v oblasti hudební, pracovní a pohybové
45. při společných vystoupeních využívat pěvecké, dramatické dovednosti
46. vytvářet vlastní hudební i pohybové doprovody
47. vést děti ke zdvořilému jednání s vrstevníky a dospělými
48. rozvoj schopnosti vnímat živé slovo, porozumět a reagovat na slovní pokyn
49. vést děti k navozování kontaktu při hrách, mimo ně, ke vzájemné spolupráci a pomoci
50. vytvářet poznatky o vhodném chování (spol. akce, ...)
51. seznamování s lidovými říkadly a rozpočítadly
52. motivovat k pozornému poslechu předčítání
53. hádanky
54. výrazný přednes
55. rozvoj slovníku dětí samostatným vyprávěním pohádek ...
56. výtvarné ztvárnění obsahu ...
57. v hudebních a pěveckých činnostech využívat téma zimy
58. realizovat představení loutkového divadla
59. seznamovat děti s loutkou, maňáskem...
60. využívat praktických dovedností při prac. činnostech (nůžky, práce s lepidlem ...)
61. rozvíjet prac. postup při práci s modelínou
62. společně s dětmi vytvářet kulturní a estetické prostředí ke stolování
63. samostatně dodržovat kulturní a hygienické návyky
64. rozvíjet schopnost respektovat požadavky na chování dětí
65. získávání poznatků o zacházení s knihou
66. šetrně zacházet se společnými hračkami, střídání se o hračku
67. úklid hraček po hře, udržování pořádku ve svých věcech
68. rozvoj schopnosti nechat domluvit druhého, nerušit četbu, poslech
69. při hudebním koncertě nerušit mluvením, upevňovat zásady spol. chování
70. při návštěvě lesa upozorňovat na důležitost kulturního chování (neodhazovat odpadky - využít knihy Filipova dobrodružství)
71. poslech příběhů s dětským hrdinou

72. prohlížení knih se známými pohádkami, podle ilustrací je poznat
73. nácvik dramatizace jedn. příběhu
74. využívat výtvarných činností při ztvárňování témat na týden ...
75. posilovat radost z hudebních děl - poslech
76. poskytovat různé materiály pro pracovní a konstruktivní činnosti
77. zařazovat hudebně pohybové aktivity
78. nácvik tanečních her
79. během různých činností prohlubovat kladné charakterové vlastnosti
80. rozvíjet povědomí co protřebují rostliny k životu
81. přibližovat dětem význam přírody pro lidi
82. upozorňovat na negativní vlivy techniky na přírodu
83. seznamovat děti s hospodářskými zvířaty – mláďaty
84. podporovat snahu dítěte být samostatný
85. rozvíjet schopnost sebekontroly a sebeovládání
86. umět přiměřeně věku ovládat své chování
87. vést děti k pozornému vnímání předčítání
88. aktivizovat slovník prostřednictvím vyprávění obsahu pohádek, příběhů, pokus o dramatizaci
89. pěstovat smysl pro humor poslechem veselých veršů, říkadla
90. seznamovat děti s obrázkovými seriály
91. využívat improvizované výstupy s loutkou
92. výtvarně zachytit prožitky dětí
93. hudebními činnostmi podporovat hudební cit
94. výtvarně, pracovní a hudebně rozlišovat roční doby
95. pomáhat při přípravě prac. materiálu, pomáhat při úklidu
96. posilovat schopnost pozorně vnímat čtený text
97. seznamování s básní s tématem cit. vztahu k matce, rodině ...
98. rozvíjet schopnost doprovodit zpěv skupiny dětí hrou na dětské hud.nástroje
99. využívání tvořivých her k rozvoji est. vnímání
100. vést k pozdravu i na vycházkách
101. při plnění zadaného společného úkolu uvědomit si důležitost spolupráce
102. ovládat techniku malby
103. samostatně zacházet s nůžkami
104. stavby z písku, tvoření z přírodních materiálů
105. pracovat samostatně s modelínou - technika zpracování ...
106. přednášet krátké veršované pohádky
107. samostatným vyprávěním příběhů a pohádek aktivizovat slovní zásobu dětí
108. podněcovat děti k estet. aktivitám založených na prožitcích
109. rozšiřovat okruh písní o nové
110. pozorně naslouchat zpěvu ostatních
111. aktivně se spolupodílet na estetickém vzhledu prostředí školy
112. vnímat proměny v přírodě způsobené počasím

6. Vytvoření základů estetického vztahu ke světu, životu, kultuře a umění

1. pěstovat povědomí o ekologii
2. pečovat a chránit zdraví své i druhých
3. dbát na bezpečnost při hrách a různých činnostech
4. rozvíjet dovednost umět ocenit výsledky práce jiných
5. citlivě reagovat na krásu slova, hudby, výtvarného umění
6. dokázat slovně hodnotit krásu slova ...
7. prohlubování schopnosti používání sloves, přídavných jmen
8. řečový vzor vychovatelky
9. podpora neverbální komunikace (činnosti výtvar., pracovní, hudební, dramatické, pohybové)
10. rozvíjet u dětí citovou vazbu k přírodnímu okolí
11. nabízením činností (hračky, pomůcky ...) rozvíjet samostatné a tvořivé dovednosti
12. pozorování změn v přírodě a chápat časový sled ročních období
13. upevňování vztahu k přírodě, ochraně přírody a životního prostředí
14. pěstovat u dětí kladný vztah ke zvířatům
15. umožňovat dětem pozorování a vnímání přírodního prostředí a esteticky jej hodnotit
16. vést děti k postupnému chápání významu přírody pro lidi, vytvářet potřebu ji chránit

17. rozšiřovat a prohlubovat poznatky dětí o změnách v přírodě způsobených ročními dobami
18. prohlubovat poznatky o dopravním provozu a bezpečnosti na ulici
19. umožnit dětem na základě vlastní zkušenosti mít povědomí o dopr. značkách pro chodce a dopravní prostředky
20. rozvíjet schopnost reagovat na světelné signály semaforu
21. upozorňovat na potřebu chránit si své zdraví (nemoc, úrazy)
22. vytvářet základy k ochraně přírody a životního prostředí
23. upevňovat kladný vztah k přírodě
24. vést děti k tomu, aby uměly pozdravit, poděkovat, přivítat návštěvu
25. prohlubování základních pravidel společenského chování
26. rozvoj dovednosti dohodnout se s vrstevníky
27. upozorňovat na proměny přírody (barvy listů stromů ...)
28. využívání přírodnin k prac. činnostem
29. na zahradě neodhazovat papírky ..., udržovat pořádek po hrách na zahradě
30. pěstovat samostatnost v péči o své zdraví
31. dokázat odmítnout nepřijemnou komunikaci
32. uvědomovat si co je nebezpečné (manipulace s některými předměty)
33. mít povědomí o významu životního prostředí
34. prohlížení encyklopedií (svět, zvířata)
35. upozorňovat na význam přírody pro lidi
36. pěstovat povědomí o vlivu ročních dob na přírodu a chápat časový sled ročních dob
37. dokázat označit vlastnosti předmětů
38. při manipulaci s předměty označovat materiál, povrch, rozměry, tvary, barvy
39. hry se sněhem, provádění pokusů a experimentů s vodou, sněhem a ledem
40. nabízet technicky složitější konstruktivní činnosti
41. posilovat schopnost se bránit nepřijemného kontaktu s cizím člověkem
42. pěstovat přiměřenou samostatnost při péči o své zdraví a bezpečí (vysvětlování možných nebezpečí, úrazů, využití obr. materiálu, filmu ...)
43. protidrogově zaměřené prohlížení dětských knih a časopisů
44. využívat všech možností k prohlubování žádoucích citových vztahů, charakterových vlastností (radost, důvěra, potřeba sounáležitosti ...)
45. nenásilně odstraňovat sobeckost dětí
46. rozvíjet schopnost sebekontroly, sebehodnocení
47. posilovat schopnost odpovídat za své jednání, chování
48. respektovat pravidla her, činností ...
49. rozvíjet ohleduplnost
50. spolupodílet se výsledku společných činností
51. pozorování a est. vnímání přírodního okolí
52. upozorňování na možné nepředvídané situace, reakce na ně
53. ochrana životního prostředí a péče o ně
54. význam přírody pro lidi
55. rozšiřovat a prohlubovat poznatky o změnách způsobené počasím, roční dobou
56. zprostředkování konkrétních zkušeností (led-tání, bezpečnost při zimních sportech, zimní oblékání ...)
57. péče o zdraví své i ostatních
58. základy první pomoci
59. vést děti k péči o zvířata v zimě
60. posilovat kladný vztah k přírodě
61. poskytovat dětem znalosti o lidském životě a potřebách pro život
62. seznamovat děti vhodnou formou s možnostmi mimořádných situací
63. pozorování zamrzlého rybníku, upozorňovat na možná nebezpečí
64. prohlubovat poznatky o vlastnostech přírodních materiálů
65. ochrana zdraví (úrazy)
66. při různých činnostech rozvíjet schopnost podřizovat se skupině ostatních
67. uvědomovat si, že i já přispívám k výsledku práce celé skupiny
68. dbát na svůj zevnějšek
69. udržovat pořádek na pracovním stole
70. uspořádání výstavy dětských prací
71. vytváření est. zájmu k životu ...
72. objevování estet. a užitkových vlastností předmětů (barva, tvar, účel ...)

73. rozvíjet cit. vazbu k přírodnímu prostředí (chránit přírodu)
74. vést k pozorování a estetickému vnímání přírodního prostředí (rozkvetlá louka ...)
75. esteticky vnímat proměny přírody (obloha, tvar mraků ...)
76. prohlížení ilustrací knih
77. vytvářet vlastní ilustraci ke známým pohádkám ...
78. při pobytu venku vnímat krásu přírody ...
79. během vycházek vnímat krásu jarní krajiny
80. posilovat schopnost vnímat různé tvary přírodnin, rostlin ...
81. uvědomovat si rozdíl mezi městem a vesnicí
82. citlivě vnímat krásu hudby
83. dbát na svůj zevnějšek
84. posilovat prožitek z pěvecké činnosti nácvičkou nových písní
85. zvládat taneční prvky při tanečních hrách
86. rozvíjet vnímání živého slova
87. prohlubovat poznatky o kulturním a společenském chování
88. vážit si výsledků práce druhých
89. rozvíjet schopnost pomáhat mladším, rodičům ...
90. podněcovat děti k navazování citových kontaktů s ostatními
91. nenásilně odstraňovat dětskou sobeckost
92. rozvíjet žádoucí vlastnosti
93. využívat her a činností k navazování vzájemných kontaktů
94. prostřednictvím společných prací rozvíjet schopnost spolupracovat a tak se podílet na výsledku práce
95. vést ke zdvořilému jednání s ostatními
96. dokázat přijmout i negativní kritiku

7. Vytváření vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije

1. seznamování s prostředím ŠD (prostory, účelnost, bezpečnost ...)
2. seznamování s významnými místy v okolí
3. dokázat najít cestu k danému cíli
4. spolupodílet se na kulturních akcích školy
5. výtvarně zachytit své znalosti prostředí (domov, město, ŠD)
6. osvojení poznatků o světě a životě
7. seznamovat se s produkty zahrad, polí
8. uvědomování si možností zpracování jednotlivých surovin a plodů zahrad a polí, jejich použití
9. obohacování znalostí o potřebách k životu (rostliny)
10. zapojovat děti do péče o rostliny ve třídě
11. přímým pokusem se přesvědčit o pravdivosti potřeby vody pro rostliny
12. prohlubování znalostí o čase
13. pozorování vlivů ročních dob na přírodu
14. pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit, zlepšovat, ale také ničit a poškozovat
15. aktivní spoluúčast při péči o prostředí třídy
16. v šatnách udržovat pořádek
17. dodržování hygienických návyků
18. během stolování uplatňovat kulturní návyky
19. podporovat ochotu pomáhat mladším dětem i ostatním
20. pozorování a vnímání přírodního prostředí, chránit jej
21. pomoc při údržbě zahrady
22. aktivní péče o záhonky
23. upozorňovat na význam rostlin pro lidi
24. umožňovat dětem zacházení se zahradním náčiním a spolupodílet se údržbě zahrady a okolí ŠD
25. vést děti k tomu, aby si uvědomovaly, že i svojí pomocí se podílejí na údržbě a vzhledu prostředí třídy, šatny, svého pokojíčku doma ...
26. podílet se na výzdobě školy, třídy
27. samostatně najít cestu k cíli
28. vést děti k tomu, aby si vážily prostředí kde žijí, měly kladný vztah ke svému městu
29. rozvíjet dovednost orientovat se podle významných budov ve městě (význam budov)
30. znát svoji adresu
31. vést děti ke zdvořilému pozdravu lidí na ulici

32. podporovat snahu dětí pomáhat starším lidem
33. spolupracovat na zkrášlování třídy, školy ... (výzdoba)
34. vést děti k pomoci zvířátkům (krmítka)
35. spolupracovat na výzdobě ván. stromečku ve třídě, uplatňovat vlastní fantazii
36. nabízet dětem příklady v literatuře o ochraně přírody živé i neživé
37. upevňování vztahu k přírodě a prostředí kde děti žijí
38. rozvíjet schopnost dětí hodnotit vztah jiných k přírodě - vlastní prožitky, rozhovory o knize Filipova dobrodružství
39. na základě práce s obr. materiálem rozhodovat o tom, co je pro život, přírodu správné a co ne
40. výtvarně vystihnout svůj vztah k přírodě
41. vést postupnému chápání významu přírody pro lidi, vytvářet potřebu chránit ji
42. nenásilně objasňovat vznik lidského života
43. vést dítě ke správnému vztahu k péči o zdraví vlastní i ostatních, chránit je a neohrožovat je
44. posilovat citový vztah k mateřské řeči a prostředí
45. rozšiřovat okruh představ a základních poznatků o okolí
46. roční doby - počasí
47. zprostředkovávat konkrétní zkušenosti související s životem
48. provádění jedn. pokusů
49. upozorňovat děti na potřebu ochrany přírody a životního prostředí
50. zapojovat ve všech ročních obdobích do úklidu nejbližšího okolí ŠD
51. vytvářet a systematicky rozvíjet u dětí ochranný postoj k životnímu prostředí
52. návštěva městské knihovny
53. bezpečná orientace ve třídě (využití hry na schovávanou různých předmětů)
54. během vycházek seznamovat kamarády se svým bydlištěm
55. při vycházce k rybníku upozorňovat na potřebu ochrany přírody
56. zprostředkovávat poznatky o důležitosti ochrany zdraví, životního prostředí
57. vlastní iniciativou dětí je vést k tomu, aby chránily prostředí, ve kterém se pohybují
58. pozorování práce lidí na zlepšování vzhledu města (technické služby, zahradnické práce)
59. zapojovat děti do péče o školní zahradu
60. přímé pozorování lidí při práci na zahrádkách - výsledky hodnotit
61. výtvarné zpracování představ získaných na vycházkách (místní zahrady, LŠU, knihovna, rybník ...)
62. umět vyjmenovat místnosti a jejich účel doma
63. znát cestu k domovu a z domova do ŠD
64. znát významné budovy ve městě (kde jsou)
65. vědět kde jsou významné budovy ve městě (MÚ, lékař, knihovna, ZŠ, LŠU ...)
66. znát rozdíl mezi městem a vesnicí
67. poznat státní vlajku, znát jméno hlavního města
68. seznámení se se státní hymnou
69. bezpečně se orientovat ve svém okolí
70. hledat cestu v labyrintech
71. aktivně se účastnit oslav dne dětí
72. posilování cit. vztahu k národním písním

1. **Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se přirozenému vývoji a běžným změnám**

1. upevňovat a rozvíjet poznatky o proměnách přírody za základě vlivu ročních dob
2. rozvíjet schopnost přiměřeně se oblékat v souv. s počasím
3. pozorování života na rybníku
4. rozvíjet schopnost reagovat na nepředvídané situace
5. uvědomovat si význam rostlin pro život člověka
6. vést děti k pěstování a péči o rostliny
7. vést děti k chápání významu ochrany života ve všech jeho formách
8. získávání povědomí o zákonitostech ekologie
9. rozvíjet schopnosti přiměřeně se oblékat (počasí ...) a tím předcházet nemoci
10. prohlubovat poznatky o lidském zdraví
11. rozvíjet schopnost reagovat na nepředvídané situace
12. uvědomovat si důležitost kvality životního prostředí pro lidi
13. rozvíjet znalosti o ročních dobách (měsících, dnech)
14. rozšiřovat okruh představ o světě, okolí
15. rozvíjet poznatky o přírodních materiálech

16. posilovat kladný vztah k přírodě živé i neživé
 17. upevňovat poznatky o důležitosti zdravotní prevence
 18. rozvíjet kladné vztahy mezi dětmi
2. **Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem**
1. během všech činností upozorňovat na skutečnost, že i já jsem součástí světa a života, mohu přispět k jeho zkvalitnění
 2. zapojovat se aktivně do společných činností
 3. zapojovat děti do prac. činností, které ovlivňují kvalitu prostředí
 4. seznamovat se s pracovním použitím některých strojů
 5. seznamovat se s tím, že jak se lidé chovají k přírodě takové si vytvářejí životní prostředí
 6. vhodným výběrem literárních příběhů upozorňovat na důležitost ochrany živ. prostředí
 7. posilovat radost dětí ze styku s ostatními dětmi, lidmi
 8. chránit přírodu
 9. pěstovat kladný vztah k životnímu prostředí
 10. při tvořivých hrách využívat různé předměty a věci
 11. označovat předměty denní potřeby, znát použití a účel
 12. uvědomovat si sled ročních dob a znát char. znaky
 13. aktivně a správně užívat časové označení
 14. rozšiřovat okruh znalostí o potřebách k životu (rostliny, lidé)
3. **Osvojení dovedností potřebných k vykonávání jedn. činností v péči o okolí a k spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí**
1. pečovat o knihy v dětské knihovně
 2. zacházet opatrně s hudebními nástroji
 3. pečovat o květiny ve třídě
 4. spoluúčast na úklidu školní zahrady
 5. rozvíjet schopnost starat se hračky ve třídě
 6. získávání povědomí o důležitosti zdravého životního prostředí
 7. uvědomování si co je pro život a bezpečí důležité
 8. upevňovat kladný vztah k přírodě
 9. posilovat kladný vztah ke zvířátkům
 10. vytvářet základy ochranného postoje k životnímu prostředí
 11. potlačovat projevy agresivity
 12. správně zacházet s nůžkami
 13. upozorňovat na důležitost preventivní ochrany zdraví
 14. pěstovat dovednost bezpečně zacházet s různými předměty (úrazy)
 15. poučovat o možnosti nebezpečí na ulici, při styku s hořlavými látkami ...
 16. upozorňovat na nebezpečí drog (Filipova dobrodružství ...)
 17. uvědomování si rozdílů mezi já sám a my všichni
 18. rozvíjet povědomí o skladbě rodiny, fce členů
 19. zprostředkovávat poznatky o lidském životě a potřebách pro život
 20. mít povědomí o potřebě chránit přírodu
 21. podílet se na ošetřování rostlin ve třídě
 22. upozorňovat děti na možná nebezpečí vlivu přírodních jevů
 23. samostatně charakterizovat roční doby ve výt. pracech
 24. využívat přírodní materiál k rozvoji fantazie a tvořivosti
 25. upevňovat elementární poznatky o vlivu tepla, vody
4. **Rozvoj pocitu sounáležitosti s živou a neživou přírodou, lidmi, společností**
1. pěstovat poznatky, jak je příroda živá i neživá důležitá pro lidský život, potřeba chránit ji upevňovat schopnost chránit přírodu a životní prostředí
 2. umět samostatně a tvořivě využívat různé hračky ... při tvořivých hrách
 3. rozlišovat slovním označením barvy základní i doplňkové
 4. při manipulaci s předměty rozlišovat tvar, barvu, rozměr ...
 5. chápat časový sled
 6. experimentovat s jedn. pokusy
 7. na základě pozorování a manipulace s předměty se seznamovat s jejich vlastnostmi
 8. pozorování změn v přírodě, dokázat je vysvětlit (roční doba, počasí ...)
 9. uvědomovat si co potřebují k životu lidé, rostliny ...
 10. zapojovat děti do jednoduchých pracovních činností (pomoc při úklidu, péči o zahradu, pomoc mladším dětem)
 11. rozvíjet poznatky o důležitosti zásad zdravé výživy

12. vytvářet a systematicky rozvíjet ochranný postoj k životnímu prostředí
13. pozorovat růst rostlin
14. pojmenovávat a rozlišovat zvířata domácí a hospodářská (mláďata)
15. získávat povědomí o potřebě chránit si své zdraví i zdraví svých kamarádů
16. rozvíjet schopnost chránit a pečovat o životní prostředí (ekologie)
17. upozorňovat na nebezpečí vlivu návykových látek
18. uvědomovat si, že způsobem jakým se chováme a žijeme ovlivňujeme své zdraví a životní prostředí
19. vážit si přátelství a pomoci
20. rozvíjet poznatky o důležitosti a významu přírody pro lidi
21. vést děti k samostatnému a zodpovědnému plnění zadaných úkolů
22. rozlišovat činnosti, které pomáhají životu a které je poškozují
23. prostřednictvím četby posilovat schopnosti a dovednosti důležité pro ochranu zdraví
24. využíváním her (na lékaře) rozvíjet dovednost ošetřit malá zranění
25. prohlubovat poznatky o možných nebezpečích při různých činnostech (hra, manipulace s látkami, materiály ...)
26. prohlížení a orientace v encyklopedii
27. seznámení s globusem
28. mít povědomí o životě na souši a ve vodě

Témata ze **Školního vzdělávacího programu** zpracovávají vychovatelky v **TVP do podtémat** (viz. příloha). Pro naši ŠD je důležitou složkou hra, která je založena na základě zážitků účastníka a navozuje kladné emoce.

Časový plán:

Náš časový plán je tvořen bez vyznačených ročníků a je určen pro celý vzdělávací cyklus (5 let). Během této doby se bude náš ŠVP postupně doplňovat a obnovovat, aby nedocházelo k opakování jednotlivých témat. Pro děti s SPU budou jednotlivá témata upravena tak, aby odpovídala jejich individuálnímu schopnostem.

Rizika, která ohrožují úspěšnost naší činnosti na základě problémů vyplývajících z provozu:

- nedostatek časové dotace na jednotlivé činnosti
- nevhodný režim ŠD
- nerespektování pracovní specializace ŠD (hraní na školu)
- nedostatek herních prvků
- předávání poznatků, omezování spontánních aktivit
- přeorganizovanost (spěch, nervozita)
- nedokončení činnosti
- stereotypnost činnosti
- nedostatečné respektování rozdílů mezi dětmi
- nedostatečné vytváření prostředí pro participaci - / podílení se na / (plánování, hodnocení, nedostatek motivace)
- málo vlídné prostředí
- rezignace vychovatelky na výchovné působení

4. Evaluace

Evaluace je proces neustálého vyhodnocování, zpětná vazba pro zkvalitnění vlastní pedagogické práce, systematického shromažďování informací o účinnosti ŠVP o TVP, o kvalitě a úloze pedagoga ve výchovném procesu. V praxi vyhodnocujeme rizika, která by mohla nastat. Zpětnou vazbou se snažíme vyvarovat chybného výchovného řešení. Cennou zpětnou vazbou jsou také ohlasy rodičů a dětí, dále pak možná rizika ztěžující činnost ŠD.

- Evaluace ŠVP a zpětná vazba
- Evaluace TVP a zpětná vazba

Evaluační plán:

Možné činnosti, ze kterých budou vychovatelky vybírat dle svého aktuálního složení oddělení, umožňují kreativně reagovat na změny v různé skladbě žáků v oddělení. Zhodnocení a případné změny budou cyklické

(po 2, 3 letech).

Závěr:

Před našim pedagogickým kolektivem ŠD stojí celá řada konkrétních úkolů, jejichž splněním chceme dětem vytvořit co neoptimálnější prostředí a pozitivní klima. Jsme si vědomi, že práce s dětmi je velice zavazující, dlouhodobá a výsledky jsou často vidět až mnohem později. **Naší snahou a odměnou jsou a budou spokojené děti i rodiče.**

5. Přílohy

- Roční plán
- Řád ŠD
- Výroční zpráva ŠD
- TVP

Člověk a jeho zdraví

<i>výstupy</i>	<i>obsah učiva</i>	<i>poznámky</i>
Upevňovat základní hygienické dovednosti a návyky, zásady bezpečného chování	Stolování, hygiena, společenské chování, sebeobslužné činnosti poučení o bezpečnosti	Jídelna, návštěva kina, divadla, šatna, poučení o bezpečnosti při práci v ŠD, před akcemi, výlety, prázdninami.....
Přispívat k rozvoji tělesné zdatnosti, otužování a sportovního chování. Mladý cyklista Nácvik jednoduchých pravidel při hrách.	Míčové hry, pohybové hry, běh s překážkami, orientační běh, sportovní hry, relaxační chvílky Jízda na kole (soutěže zručnosti). Test mladého cyklisty Kolektivní hry (kopaná, košíková přehazovaná, vybíjená)	Soutěže družstev, jednotlivců, skupin. V zimním období využití tělocvičny, haly, gymnastického sálu. Bezpečnost při jízdě na kole Skupinové hry
Správné přecházení vozovky, seznámení s nebezpečnými situacemi.	Přecházení vozovky. Určování dopravních značek. Orientace v okolí školy. Nebezpečné křižovatky a nebezpečné situace.	Spolupráce s dopravním hřištěm ve Dvoře Králové nad Labem Cestování dopravními prostředky (MHD, vlak, autobus)
Vytrvalost, pobyt na čerstvém vzduchu Prevence sociálně pat.jevů	Turistické značky, orientace Drogy, kouření, alkohol (besedy, škodlivost, závislost, prevence)	Turistika, vycházky Beseda s PČR

Umění a kultura

<i>výstupy</i>	<i>obsah učiva</i>	<i>poznámky</i>
Pěstovat estetické cítění a představivost, rozvíjet fantazii	Malování, kreslení, stříhání kreslení v přírodě. Výzdoba ŠD a přilehlých prostor.	Seznámení s různými technikami (modelování, koláže, zapouštění barev, skládání...) Výtvarné soutěže.
	Ilustrace dětské knihy.	
	Návštěva školní knihovny.	
Pěstovat zájem o hudbu, rozvíjet smysl pro rytmus	Poslechové skladby, hra na orff. nástroje, hra na tělo, zpěv.	Poslech hudby a mluveného slova (soustředění). Účast na výchovném koncertě.
Rozvíjet správnou výslovnost, vyjadřovací schopnosti, dýchání.	Rozpočítadla, jazykolamy, básničky veršované pohádky. Jóga.	
Vztah k uměleckým dílům Lidové tance	Malované písničky.	Návštěva koncertu a divadelního představení. Četba – (Zmatlíková, Lada, Němcová...)
	Četba na pokračování.	
	Písničky J.Uhlíře a Z. Svěráka. Lidové písně	
	Taneční kroky a tanečky.	Mazurka, Pletla kytku.....

Člověk a svět práce

<i>výstupy</i>	<i>obsah učiva</i>	<i>poznámky</i>
Seznámit děti s různými pracovními technikami.	Práce s papírem, textilem, netradičním výtvarným materiálem, přírodninami, modelínou, vlnou, keramickou hlinou, drobným materiálem	Využití keramické dílny, práce ve skupinách.
Rozvoj zručnosti, představivosti a fantazie.	Tvořivé hry se stavebnicemi (rozvoj motoriky), pexesa, kvarteta, dřevěné kostky, stavebnice...	Účast na sběrových akcích (sběr papíru, bylin, plastových víček..)
Hygiena prostředí.	Podílení se na výzdobě tříd a přilehlých prostor ŠD. Udržování čistoty a pořádku na pracovišti .	Výzdoba herny, třídy, oken, nástěnky, prostor školní družiny. Úklid herny a tříd. Péče o květiny v herně.
Sebeobslužné činnosti.	Stolování, osobní hygiena	
Pracovní výchova	Práce s netradičními materiály, přírodninami, výroba dáreků k různým příležitostem	Svátek matek, Valentýn
Pěstitelské práce	Zalévání rostlin v herně. Záhonky na školním pozemku (rytí, setí, okopávání, zalévání, sklízení úrody).	
Vaření	Využití školní kuchyňky – příprava pokrmů (jednoduché recepty)	Dodržování bezpečnosti při práci.

Člověk a jeho svět

<i>výstupy</i>	<i>obsah učiva</i>	<i>poznámky</i>
Pěstovat pěkné vztahy – chování ke spolužákům i dospělým osobám. Sociálně patologické jevy Multikulturní výchova	Oslovování kamarádů a dospělých. Prevence sociálně-patologických jevů (šikana, sexuální zneužívání , týrání – linka bezpečí), kriminalita (krádeže, lhaní, tělesné ubližování) Děti za všech koutů světa (odlišnost kultur, zvyků, výchovy, jazyková bariéra)	Rozhovory – vztahy v rodině, trávení volného času, pomoc starším osobám. Besedy s PČR + výuková videokazeta Menšiny v ČR- besedy, diskuse, názory
Vést děti k samostatnosti a správnému vystupování na veřejnosti.	Důležitá telefonní čísla (hasiči, policie, záchranka). První pomoc.	Základy poskytování první pomoci (beseda + názorná ukázka první pomoci s žákyněmi Střední zdravotnické školy v Trutnově
Umět zvládat základní sebeobslužné činnosti.	Stolování, oblékání, osobní hygiena	
Významné události	Významné události a výročí	Připomínání významných výročí a historických událostí.
Poznávat a chránit přírodu. Město ve kterém žiji.	Práce s atlasy, encyklopediemi a naučnou literaturou (živočichové, rostliny, města a jejich znaky, země a vlajky...)	Trutnov a okolí – vycházky (orientace v místě bydliště, poznávání přírody – chráněná území) Státní symboly (vlajka, znak, hymna)
Envirimentální výchova	Chráněná území ČR, ekologie památky, hrady a zámky. Bohatství lesa, polí a luk. Prameny, pohoří, řeky, hory	Ekologie- třídění odpadů, ochrana životního prostředí Ukázky z literárních děl (sledování dokumentů – TV) Besedy, diskuse, rozhovory
Zvyky a tradice	Lidová přísloví a pranostiky (Veselý krok přes celý rok, Špalíček...), zvyky	Lidové tradice – Vánoce, Velikonoce, masopust...
	Hry – pexeso, kvarteto	

Náměty, hry, básně, písně atd. jsou zpracovány v jednotlivých projektech a dále upřesňovány v přípravách. Formy a metody si volí vychovatelky sobě i dětem blízké tak, aby byl vzdělávací proces co nejefektivnější. Všechny výchovné složky plynule navazují na výuku ve škole včetně průřezových témat.